БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 132 (7132)
ИЮНИИН 5
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Кукурузын ургасын хойноһоо харууһа эмхидхэхэ

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй даалгабарие бодотоор бэелүүлхын түлөө тэмсэн, энэ жэлдэ республикын колхозууд болон совхозууд ехэ газарта кукуруза тарижа дүүргуулхань. Мүнөө энэ культурын тарилгые олон аймагууд дүүргээ. Июниин 1-нэй мэдээгээр республика дотор дүшэн хоёр мянга шахуу гектарта кукуруза таригдаад байна. Хаа хаанагүй мүнөө кукуруза газарһаа бултайжа, зарим газарта бүри элеэр ногоон квадратнууд харагдана.

Кукурузые агротехническэ эрхим болзорто таряад, ургасынь хойноһоо саг соонь харууһалаад байхада манай эндэ эдеэшэнтэһэн буурагуудтай, ехэ набша намаатай һайн ургаса абтадаг гэжэ зарим колхозуудай дүй дүршэл харуулаа. Гэбэшье, кукурузын баян ургаса абахын тулада ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй. Энэ культурын ургаса байха үедэнь һайн харууһа эмхидхэхэ гээшэ баян ургасын түлөө тэмсэлэй шухала шатань мүн.

Кукурузын тарилгын полинуудай хоройе хододоо зөөлэхэн байлгахада ургамал һайнаар хүгжэдэг гэжэ агрономическа наука һургадаг байна. Энэ зорилгоор эгээл түрүүн хэгдэхэ хүдэлмэринүүдэй нэгэнинь боронодоһон хэхэдэ. кукурузын газарһаа бултайгаагүйдэ, мүн бултайжа эхилһэн хойнонь борнойлго хэхэ шухала. Иимэ борнойлго хадаа шорой зөөлэрүүлхэһөө гадна, мүн буртаг үбһэ үгы хэдэг байна. Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд кукурузые богонихон болзорто тарижа дүүргээд, ургасын газарһаа бултайжа эхилээгүйдэ борнойлго хэһэниинь ехэ һайшаалтай. Мүн Иволгын аймагай колхозникууд болон механизаторнууд иимэ борнойлго хэһэн байна. Энэ хадаа кукурузын баян үргаса абахын түлөө ёһотоор тэмсэжэ байһан жэшээ болоно. Гэхэтэй хамта, кукурузын тарилгые ходо хаража, шалгажа байдаггүй, кукурузын газарһаа бултайһан үгые, шоройнь ямар байһые мэдэдэггүй, тарилга хэжэ дүүргээ хадаа саашадаа юумэ хэдэггүй колхозууд болон МТС-үүд бии байна. Жэшээнь, Хоринин аймагай зарим колхозууд кукуруза тариһанһаа хойшо полинуудаа хараадүй, тарилгын ямаршье байһые шалгадаггүй байна. Үдын МТС-эй олон агрономууд колхозуудай полинуудта ябахынгаа орондо мүнөө кабинет соогоо һуужа байна. Мүн Хэжэнгын, Закаменай аймагуудай колхозуудта иимэрхүү баримтанууд үзэгдэнэ.

Мүнөөнһөө эхилээд бүхэли зунаа кукурузын ургасын хойноһоо харууһа хэхэ хүдэлмэри ябуулагдаха зэргэтэй. Мүнөө кукурузын газарһаа бултайжа гарахадань хаража байгаад хооһон нүхэнүүдтэнь үсэлдүүлжэ тарилга хэхэ. Тиихэдээ тэрэнээ заатагүй уһалха хэрэгтэй. Борнойлго хэһэнэйнь һүүлээр саашадаа ряд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ эхилхэ болоно. Тэрэшэлэн ургамалые шэнгэрүүлхэ, нүхэн бүхэндэнь хоёр-хоёр ургамал үлөөхэ ёһотой. Энэ хүдэлмэрие оройтуулха болохогүй. Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев, М. Г. Первухин Москва шадарай «Красная Нива» колхоздо ошожо, ажахытайнь танилсаһан байгаа. Тиихэ зуураа кукурузын тарилгын нүхэн бүхэнэй ургамалые шэнгэрүүлхэ хүдэлмэрие хожомдуулхагүй гэжэ Н. С. Хрущев онсо тэмдэглэһэн байна. Нэгэ нүхэндэ олон ургамал байхадаа бэе бэеынгээ ургахада һаалта хэхэ, тиигэжэ ургасань бага болодог. Тиимэһээ колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд, тэндэхи агрономууд энэ хүдэлмэрие саг соонь эмхидхэхэ уялгатай. Энэ зорилгоор мүнөө агрономууд, тарянажалай бригадын бригадирнууд тарилгаяа ходо хаража байха, тиигээд ургамалнуудай 3—4 һалаа набшаһануудтай болохотойнь сасуу шэнгэрүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ ёһотой.

Кукурузын тарилгын ряд хоорондын элдүүрилгэ хүндэлөөшэ, утаашань хэхэ гээшэ газарай хүрьһые зөөлэн байлгаха, буртаг үбһэ ногоо үгы хэхэ байна. Ингэжэ ургамал һайнаар хүгжэдэг. Энэ хүдэлмэрие эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада МТС-үүд, колхозууд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

МТС-үүдэй инженерно-техническэ мэргэжэлтэд ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ механизмуудые — культиваторнуудые, тракторнуудые техническэ талаараа һаадгүйгөөр, бүтээсэтэйгээр хүдэлхөөр бэлэдхэхэ уялгатай.

Кукурузын тарилгые үтэгжүүлхэ, уһалхада һайн ургаса абтадаг. Тиимэһээ зундаа ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэдээ тарилгада наг шэбхээр, минеральна үтэгжүүлгээр нэмэлтэ тэжээл оруулха шухала. Республикын колхозууд, совхозууд кукурузынгаа тарилгада наг шэбхын шүүһээр үтэгжүүлгэ хэхэ аргатай. Колхоз бүхэндэ наг шэбхэ яһала элбэг бии байна. Энээниие имагтал хожомдуулангүй эмхидхэхэ хэрэгтэй. Кукурузын эшэнүүдэй үлүү һалаануудые саг соонь отолжо хаяха гээшэ ургасын хойноһоо харууһа хэхэ заабаринуудай нэгэн болоно. Эдэ бүхы хүдэлмэрие МТС-үүд болон колхозуудай агрономууд ударидажа, саг соонь үнгэргэхэ уялгатай.

Кукурузын тарилгын хойноһоо харууһа хэхэ бүхы заабаринуудые бэелүүлхын, тиигэжэ элбэг баян ургаса абахын тулада МТС-үүд, колхозууд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэдэнэй агрономууд зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Кукуруза тарижа һайн ургаса абаха гээшэмнай хүдөөгэй ажалшадай шухала зорилго мүн. Тиимэһээ энэ хүдэлмэридэ бүхы ажалшад хабаадалсаха ёһотой. Ургасын хойноһоо харууһа хэхэ, элдүүрилхэ хэрэгтэ колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, мүн комсомолецууд болон залуушуул хабаадалсаха байна. Комсомольско-залуушуулай звенонууд өөһэдынгөө участогой тарилгын хойноһоо харууһа эмхидхэхэ уялгатай. Мүн энэ хүдэлмэридэ һургуулиин һурагшад олоороо хабаадалсаха зэргэтэй.

Аймагуудай партийна, советскэ органууд, колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ургасын хойноһоо харууһалха хүдэлмэри хаа хаанагүй һайнаар эмхидхэжэ, кукурузын баян ургаса туйлахын түлөө хамаг бүхы оролдолгоёо гаргаха ёһотой.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ общество РСФСР-тэ байгуулагдаба

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын правлени научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ обществые РСФСР-тэ эмхидхэхэ гэжэ шиидхээ.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна общество хадаа 327 мянга гаран гэшүүдтэй. Тэдэнэй 172 мянга гаранинь РСФСР-эй территори дээрэ байдаг юм.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын правлениин президиумэй заседани академик А. И. Опаринай түрүүлэлгэ доро болоод, обществын республиканска эмхидхэлэй комитет байгуулаа. Академик И. И. Артоболевский (түрүүлэгшэ), академик Д. И. Щербаков, экономическа наукануудай кандидат Н. С. Рябов ба И. И. Лукашев (түрүүлэгшын орлогшонор), академигууд И. М. Виноградов ба Б. Н. Юрьев, РСФСР-эй Культурын министр Т. М. Зуева, научна ба олонитын бусад ажал-ябуулагшад комитедэй составта ороһон байна.

„Вьетнам" гэжэ уранһайхачай-документальна үнгэтэ шэнэ фильм

«Вьетнам» гэжэ уранһайханай-документальна үнгэтэ шэнэ фильмые гаргалга СССР-эй Культурын министерстводэ болоо. Энэ картина соогоо французска колонизаторнуудай хэһэн тэмсэлдээ вьетнамска арадай туйлаһан түүхэтэ илалта тухай, энэ тэмсэлэй шатанууд тухай, энэ ажабайдал зохёон байгуулга тухай хөөрэжэ үгэнэ.

Энэ сэдьхэл хүдэлгэмэ фильмые советскэ операторнууд Р. Кармен, В. Ешурин, Е. Мухин гэгшэд Нгуэн гэжэ вьетнамска киностудиин хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта буулгаһан байна.

Энэ фильм һаяын үдэрнүүдтэ ороной экранууд дээрэ харуулагдаха юм.

Бүгэдэарадай университет—Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ мүнөөдэр нээгдэхэнь

Хүндэтэйгөөр угтажа байнабди, айлшад!

1955 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын нээгдэһэн тушаа

(ВСХВ-гэй директор, академик Н. В. Цицинтэй хөөрэлдөөн)

Советскэ газарай заха хизаар бүхэнһөө столицада ерэһэн хүндэтэ айлшадаа — колхознигууд, механизаторнууд, совхозуудай хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые — Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хүндэтэйгөөр хүлеэн угтажа байна. Выставкэ хадаа социалистическэ обществын улам ургажа байгаа хүсые, арга боломжонуудыень, хүдэлмэришэн анги болон колхозно таряашадай эбдэршэгүй бата нэгэдэлые элитээр гэршэлэн харуулна. Тэрэнэй павильонууд-ордонгууд, үргэн ехэ садууд болон сэсэрлигүүд, малажалай фермэнүүд хадаа хүсэ ехэтэ индустриально-техническэ базада, наука болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудта түшэглэһэн мүнөөдэрэй горьтойхоноор механизировалэгдэнхэй, хүдөө ажахын туйлалтанууд тухай эли тодоор хөөрэнэ.

1954 оной выставкэ болбол олон нитэ зоной һураха ажалай түрүү арганудай һургуули боложо үгөө. Выставкэ дээрэ харуулагдаһан олохон юумэнүүд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдһээ ерэһэн хүнүүд газартаряалан болон малажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлгэдэнь туһалха шэнэ түрүү юумэнүүдые хүдэлмэридөө амжалтатайгаар хэрэглэһэн байна.

Энэ жэлэй выставкэ түрүү аргануудые, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хэрэглэгдэжэ, тэдэнэй ямар үрэ дүнгүүдые харуулһыень бүри үргэнөөр элирхэйлэн харуулна. Выставкэдэ харуулхын тулада 882 колхозуудай, 361 совхозуудай, 172 машинно-тракторна станцинуудай, 206 научна-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай, хэдэн зуун бусад эмхи зургаанууд болон организацинуудай баян дүй дүршэл суглуулагдажа, научна ёһоор согсологдоо.

Павильонуудта хүдөө ажахын 10 мянга гаран түрүүшүүл болон новаторнуудай дүй дүршэл үргэнөөр харуулагдана. Выставкэдэ хабаадагшадай тоо үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо горьтойхоноор олошороо.

1955 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо горьтойхон илгаатай юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ выставкэдэ хабаадаһан эгээ томо коллективүүд гэхэдэ, 207 районууд байгаа һэн. Мүнөө тэдэнэй тоо нилээд олошороо. Тиихэһээ саана: бүхэли республиканууд, хизаарнууд болон областьнууд түрүүшынхеэ выставкэдэ хабаадахань.

Хүдөө ажахын элдэб һалбаринуудые хүгжөөлгэдөө амжалта туйлаһанай түлөө Таджикска ССР, Азербайджанска ССР, Алтайска хизаар, Ленинградска, Курганска, Рязанска, Мурманска, Павлодарска, Челябинска, Семипалатинска областьнууд выставкэдэ хабаадахаар баталагдаа.

Түрүү ажахынуудай экономикын хүгжэлтэ тухай — үйлэдбэриин 100 гектар бүхэндэ продукци абалга дээшэлүүлһэн, продукциин өөрын үнэ доошолуулһан, үйлэдбэри дээрэ ажал гаргашалалгын бага болоһые, гектар бүхэнһөө абтадаг олзо доходой дээшэлһэн, хүдөө ажалшадай ажана байдалай һайжарһан тухайда выставкэ дээрэ үргэнөөр харуулагдана. Мүн энээнтэй хамта үйлэдбэриин һайн амжалтануудые яажа туйлаха замууд, ороо̂һо таряа болон малай ашаг шэмые яажа эрид дээшэлүүлхэ түрүү арга болон дүй дүршэлнүүд элирхэйлэн харуулагдана.

Мүнөө колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудта КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табигдаһан зорилгонуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэдэжэ байна. Эдлүүриингээ газарнуудые колхозууд болон совхозуудай яажа үрэ ехэтэйгээр ашаглаха гэжэ байһан тухай выставкэ хэдэ хэдэн жэшээнүүд дээрэ харуулна. Эдлүүриингээ газарые һайнаар ашагладаг болоо һаа, колхозууд болон совхозууд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол соо табигдаһан зорилгонуудые ойрын сагта дүүргэжэ шадаха байна. «Центральна хара хүрьһэтэ областьнууд» гэһэн павильон соо орогшод Курска областиин Хомутовско районой Калиновка гэжэ тосхоной хүдөө ажахын артелиин хайшан гэжэ нитынгээ ажахые холын хараатайгаар табиһан түсэбтэй танилсаха аргатай. Эндэхи колхознигууд ороо̂һо таряа үйлэдбэрилгэеэ нэгэ жэл соо хоёр дахин дээшэлүүлхэ, малажалай ашаг шэмэ абаха талаар КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан зорилгонуудые 2—3 жэлдэ дүүргэхэ гэжэ шиидээ.

— Выставкэдэ харуулагдаһан зүйлнүүдэй дунда кукуруза гол һууринуудайнь нэгые эзэлнэ. Кукуруза тухай 260 стенднүүд дээрэ хэлэгдэнэ. «Таряан», «Малажал» гэжэ павильонууд соо кукурузада бүхэли залнууд үгтөө. Кукурузые яажа ургуулха тухай агротехникэ, энэ культурые тарихада экономическа талаараа ямар ехэ үрэ дүн үгэхэ байһаниинь стенднүүд дээрэ үргэнөөр харуулагдана.

«Украинска ССР» гэжэ павильон соо 22 показательнуудаар выставкэдэ хабаадаха болоһон Хмельницкэ областиин Городокско районой Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой стенд бии. Хүдөө ажахын энэ артельдэ ороо̂һо тарянай ургаса хуряалга богонихон саг соо хоёр дахин дээшэлээ. Энэ хадаа гол түлэб кукуруза таридаг болоһоной ашаар туйлагдаа юм. Үнгэрэгшэ хура бороогүй жэлдэ гектар бүхэнһөө 39,5 центнер кукурузын ургаса хуряагдаһан байна. Кукуруза таридаг болоһоной ашаар нитынгээ малые хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангаха арга олдоо. 1954 ондо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 2.744 килограмм һүн һаагдаа. Колхозой гахайн-товарна фермэдэ 640 гахай шахагдажа, хахалагдадаг 100 гектар бүхэндэ 33 центнер гахайн мяхан абтаба.

«Ленинград ба баруун хойто областьнууд», «Московско, Тульска, Рязанска, Калужска болон Брянска областьнууд», «Урал» гэжэ павильонуудай олохон стенднүүд дээрэ шэнэ районуудта кукуруза яажа ургуулха тухай дүй дүршэл элирхэйлэн харуулагдана. Ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гибриднэ үрэһэнүүдэй ямар ехэ удхашанартай байһаниинь «Таряан» гэжэ павильон соо тон тодорхойгоор харуулагданхай.

Экспонадуудые харуулһан участогуудта орогшод болон экскурсантнууд СССР-тэ ургуулагдадаг кукурузын бүхы сортнуудтай, ороной газар нютаг бүхэндэ тэдэниие яажа ургуулха агротехникэтэй танилсаха байна.

1955 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ шэнэ ба боро газарнуудые ашаглалгын баян дүй дүршэл харуулагданхай. Алтайска хизаарай колхозууд, машинно-тракторна станцинууд болон совхозуудай жэшээ дээрэһээ тарянай ажахы хүгжөөхын түлөө тэмсэлые хаража болохо юм. «Таряан» гэжэ павильон соо табигдаһан материалнуудаараа Ново-Егорьевско МТС шэнэ газар дээрэ шэнисэ ургууһан дүй дүршэлөө харуулна. 1954 ондо энэ МТС-эй харьяата колхозууд шэнээр ашаглагдаһан 8 мянган гектар газарайнгаа га бүриһөө дунда зэргээр 25,3 центнер хабарай шэнисын ургаса хуряагаа. Тиихэдэ, анхандаа элдүүрилэгдэжэ байһан бусад газарнуудайнгаа га бүриһөө 23,4 центнер ургаса хуряаһан байна.

Тус тус һалбаринуудай павильонуудта хартаабха, овощь, сахарна свекло, хлопок, улаһан, лён болон бусад олон продукцинуудые үйлэдбэрилгөөр колхозууд болон совхозуудай дүй дүршэл хэдэн талаһаань харуулагдана.

Энэ жэлдэ нээгдэһэн Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ болбол малажал эрхилэлгын түрүү дүй дүршэлнүүдые шудалха талаар баян материал суглуулаа. Олон тоото документнүүд болон натуральна экспонадуудые харахадаа малажалай фермэнүүдэй экономическа показательнуудые, суута новаторнуудай — һаалишадай, малшадай, тугалшадай, хонишодой, шубуушадай, хүдэлмэриин арга дүршэлнүүдые ойлгожо абаха арга бии.

Жэлдэ үнеэн бүхэнһөө һү һаалгые хайшан гэжэ 500—1000 килограммаар дээшэлүүлхэ тухай «Малажал» гэжэ павильон соо харуулагдаба. Рязанска, Челябинска областьнуудһаа, мүн бусад хэдэ хэдэн газар нютагуудһаа выставкэдэ хабаадагша малшадай дүй дүршэл үргэнөөр харуулагдана.

«Малажал», «Эбэртэ бодо мал», «Хони үсхэбэрилгэ», «Гахай үсхэбэрилгэ» гэжэ павильонууд соо хэдэн арбаад колхозууд болон совхозууд үйлэдбэриингөө туйлалтануудые харуулна.

1955 оной выставкэдэ арба хорин, хэдэн зуугаад үнеэ, хони, гахай, мори, тэмээ, хандагай, агнууриин ба һахюулай нохойнууд, гэрэй олон шубуунууд, үнэ сэн ехэтэ арһатай ангууд харуулагдана.

Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудай хүгжэхэдэ колхозно үйлэдбэри үргэнөөр механизацилагдана. Советскэ Союзай хүндэ промышленность хүдөө ажахые бүтээсэ ехэтэй техникээр хангаа. Выставкын олон тоото талмайнууд дээрэ, «МТС-эй типовой бууса» соо, «СССР-эй хүдөө ажахые механизацилга ба электрификацилга» гэжэ павильон соо 1370 элдэб янзын машинанууд табигданхай.

Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ харюусалгатай болоһон машинно-тракторна станцинуудай шэнэ үүргэ энэ жэлэй выставкэдэ онсолон тэмдэглэжэ харуулагдана. Главна павильон соо, «Хүдөө ажахые механизацилга ба электрификацилга» гэжэ павильон соо Кубаниин, Ставрополиин, Днепропетровщинын, Москва шадарай, Дунда Азиин, Сибириин хэдэн олон МТС-үүдэй һургаал абамаар баян дүй дүршэл харуулагданхай.

1955 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ харуулагдажа байгаа бүхы прогрессивнэ ба түрүү юумэнүүд колхозно олон миллион таряашадта, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ туһа боложо үгэхэ байна.

Энэ жэлдэ бүхы районууд, областьнууд, хизаарнууд болон республикануудһаа 350 мянган түлөөлэгшэд выставкэдэ хабаадаха юм. Хүдэлмэришэд, албахаагшад, студентнүүд, һургуулиин үхибүүд, солдадууд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд выставкэдэ ороно. Советскэ столицада дэлхэйн элдэб оронуудһаа хилын саанахи манай нүхэд ерэжэ байна.

Хүндэтэйгөөр угтажа байнабди танаа, хүндэтэ айлшад!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадахаяа Москва город мордоһон Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд: (зүүн гарһаа) Ф. Ф. Смолина—«Коммунизм» колхозой гэшүүн, Х. П. Иванов—Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, А. А. Чирикова — «Гигант» колхозой гэшүүн, Н. А. Попов — «Коммунизм» колхозой тарянажалай бригадын бригадир, П. А. Овчинников—«Гигант» колхозой луговод, А. В. Родионов — «Гигант» колхозой тарянажалай бригадын бригадир, В. М. Ерофеева — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой овощевод, М. Н. Поломошнов — «Коммунизм» колхозой луговод, Г. В. Олесников—«Коммунизм» колхозой агротехник, М. А. Гуслякова —«Коммунизм» колхозой гэшүүн болон У. Г. Олесникова —«Коммунизм» колхозой гэшүүн.

З. Весниногай фото.

„Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлһэнэй түлөө" уласхоорондын Сталинска шан олгохо комитедтэ

Английска нитын ажал-ябуулагша Деннис Приттдэ уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаба

Англиин олонитын элитэ ажал-ябуулагша Юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциациин президент **Деннис Ноэль Приттдэ** уласхоорондын Сталинска шан энэ оной июниин 3-да Кремльдэ, Свердловско зал соо барюулагдаа.

Шан барюулгын үедэ советскэ олонитын хэдэн олон түлөөлэгшэд —Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитедэй, Советскэ эхэнэрнүүдэй антифашистска комитедэй, профсоюзуудай гэшүүд байлсаа. Дээдэ хайрада хүртэһэн английска коллегэеэ амаршалхаяа ерэһэн столицын хэдэн олон юристнүүд зал соо мүн лэ байлсаа.

СССР-тэ мүнөө үедэ айлшалжа байһан уласхоорондын Сталинска шангай лауреадууд Комитедэй гэшүүн Сахиб Синг Сокхей (Инди) ба Феликс Иверсен (Финлянди), тэрэшэлэн английска хэблэлэй хүдэлмэришэдэй профсоюзна делегациин гэшүүд шан барюулгын ёһолол дээрэ байлсаа.

Энэ баяр ёһололые Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитедэй түрүүлэгшэ уранзохёолшо **Н. С. Тихонов** нээгээд, тобшо үгэ хэлээ.

Д. Н. Приттдэ уласхоорондын Сталинска шан олгохо тухай комитедэй тогтоол ород ба английска хэлэнүүд дээрэ уншагдаа. Сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро Н. С. Тихонов Деннис Приттдэ лауреадай диплом ба алтан медаль барюулаа.

Юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциациин вице-түрүүлэгшэ **Е. Л. Зейден** (СССР), уранзохёолшо **А. А. Сурков**, ВОКС-ын Правлениин түрүүлэгшэ профессор **А. И. Денисов**, СССР-эй Наукануудай академиин А. Я. Вышинскиин нэрэмжэтэ Эрхын институдай директор, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент профессор **П. Е. Орловский**, Гүрэнэй подшипникова 1-дэхи заводой техник **М. А. Бодров** амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Тэдэнэр хадаа эрхэ сүлөөгэй ба хүнэй эрхын түлөө тэмсэлдэ, уласхоорондын эрхые эбдэгшэдые элишэлгэдэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые аршалан хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ лауреадай габьяатай байһан тухай хэлээ. СССР-тэй культурна холбоо барисаа байгуулха английска обществын түрүүлэгшээр таһалгаряагүй ажаллаха зуураа, английска ба советскэ арадуудай хоорондо хани ёһоной холбоо барисаа хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ Д. Н. Приттын ехэ үүргэ дүүргэһые үгэ хэлэгшэд мүн лэ тэмдэглээ.

Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Деннис Притт харюугай үгэ хэлээ. Тэрэниисэнь сугларагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна.

Украинын совхозуудта культурно-ажаһуудалай барилга үргэнөөр хэгдэнэ

КИЕВ, июниин 2. (ТАСС). Украинын совхозуудта культурно-ажаһуудалай ехэ барилга хэгдэнэ. Һургуулинуудые, больницануудые, хүүгэдэй садуудые болон яслинуудые, клубуудые, магазинууд болон культурно-ажаһуудалай бусад эмхи зургаануудые барилгада мүнөө жэлдэ 10 миллион түхэриг гаргашалагдаха юм.

Херсонско областиин «Чаплинский» гэжэ совхоздо клубай гоё һайхан байшан баригдаа. Сталинска областиин «Бешевский» гэжэ совхозой посёлогто дунда һургуулиин ба хүүгэдэй садай байшангууд, мүн энэ областиин «Щербиновский» гэжэ совхоздо универсальна магазинай ба механизированнэ пекариин байшангууд баригдажа байна.

Эдэ бүхы барилганууд типовой проектын ёһоор бодхоогдоно. Хаа хаанагүй барилгын нютагай материал хэрэглэгдэнэ. Совхозуудай хүдэлмэришэдэй хүсөөр өөһэдынь заводуудта барилгын элдэб материалнууд үйлэдбэрилэгдэнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна һуралсалай жэлэй зарим дүнгүүд

Кударын аймагай партийна организацинуудай кружогуудта, политһургуулинуудта дүн гаргалгын занятинууд боложо дүүрэбэ. Партийна һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдые, ерэхэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ һуралсалые ямараар эмхидхэхэ тухай һанамжануудаа коммунистнууд суглаануудтаа хэлсэжэ байна.

Урда жэлнүүдтэ орходоо коммунистнууд политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлгэдэ нилээд харюусалгатайгаар хандадаг, партиин ябуулжа байһан политикые ойлгохо гэжэ оролдодог, кружогтоо үзэһэн материалнуудаа мүнөө сагай байдалтай нягта холбоотойгоор шудалха гэжэ эрмэлзэдэг болоһониинь дүн гаргалгын занятинууд гэршэлбэ.

Партиин XIX съездын, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые, партиин обкомой заабаринуудые дүүргэлтэ болгон хүдэлмэрилхэ зуураа, Кударын партийна организаци коммунистнуудай политическэ һуралсалые хүтэлбэрилхэ хэрэгээ үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ зарим тэды һайжаруулжа шадаа. 1954—1955 онуудай партийна һуралсалай жэлдэ аймаг доторнай партиин түүхэ үзэхэ хоёрдохи жэлээ һуралсаха 19 кружогууд хүдэлөө. Тэдэнэй хоёрһоо бэшэниинь һуралсалайнгаа программые үзэжэ дүүргээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизацидахи партиин түүхэ шудалха кружогто дүн гаргалгын занятинууд һонирхолтойгоор, идейно-теоретическэ талаараа үндэр хэмжээндэ үнгэрөө. Кружогто хабаадагшад гол шухала асуудалнуудаар хөөрэлдэхэдөө үзэһэн материалнуудаа гүнзэгыгөөр ойлгоһоноо харуулба. Нүхэд Очировай, Жамьяновай, Хойлоковой ба Ивановой хэлэһэн үгэнүүд илангаяа удхатай, һонирхолтой жэшээнүүдээр баримталагдаһан байгаа.

Дүн гаргалгын занятиин удхаараа һайн байһаниинь энэ парторганизациин коммунистнуудай һуралсалай жэл соо политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ оролдолго гаргаһанһаа, пропагандист Шидеевэй занятинуудаа һайнаар үнгэргэһэнһөө болоо.

Мүн Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой коммунистнууд партиин түүхые кружогто һайнаар үзэжэ, һуралсалай жэлые эмхитэйгээр дүүргээ. Тэндэ жэл соо 31 заняти үнгэргэгдэһэн байха юм. Коммунистнууд занятидаа эдэбхитэйгээр, оролдосотойгоор хандадаг байгаа. Тэдэнэй ажалайншье эдэбхи дээшэлээ. Кружогто һурагшадай олонхиинь агитаторнуудаар хүдэлнэ. Пропагандист нүхэр Дашидоржиние һурагшадынь ехэ магтана. Нүхэр Дашидоржин бурят хэлэн дээрэ партиин түүхые ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэдэг, уласхоорондын байдалые һайса ойлгуулдаг байба.

Кружогуудай болон политһургуулинуудай занятинуудай идейнэ хэмжээнь пропагандистын теоретическэ ба методическа бэлэдхэлһээ дулдыдадаг юм. Тиимэһээнь бидэ пропагандистнуудай мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлгэдэ анхаралаа ехээр табинабди. Партиин айкомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн пропагандистнуудай саг үргэлжын семинарнуудай заняти һара бүхэндэ үнгэргэгдэдэг байгаа. Семинар дээрэ теоретическэ орёо ба шухала асуудалнуудаар хэдэ хэдэн лекци уншагдаа. Мүн пропагандистнуудай бэшэһэн рефераднууд зүбшэн хэлсэгдээ. Сизова, Бадмаев, Лаврентьев, Григорьев ба Ламатханов гэгшэд һонирхолтой рефераднуудые уншаһан байна. Реферат зүбшэлгэдэ бэлэдхэлгэ, тэдэнэй дутагдалые ба һайн талынь элирүүлэн хэлсэлгэ пропагандистнуудай теоретическэ ургалтада ехээр туһалаа. Болоһон семинар бүхэндэ аймагай парторганизациин шиидхэжэ байһан ажахын зорилго тухай партиин айкомой секретарьнуудай нэгэн элидхэл хэлэдэг байгаа. Энэнь колхозууд ба МТС-үүдэй шиидхэжэ байһан гол зорилгонуудтай пропагандистнуудые танилсуулдаг ба тэдэнэй хүдэлмэридэ ехэхэн туһа хүргэдэг байгаа.

Хайшан гэжэ хүндэ ойлгосотойгоор, методическа зүбөөр заахаб гэһэн хөөрэлдөөнүүд хэгдээ. Жэшээнь, яажа партиин түүхэ үзэлгые нютагай байдалтай холбохоб, яажа үзэжэ байһан материалдаа мүнөө сагай уласхоорондын байдалай һониннуудые хэрэглэхэб, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые болон уранһайханай литература яажа хэрэглэхэб гэһэн темэнүүдээр дүй дүршэлөө андалдаһан хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдөө. Өөһэдынгөө пропагандистска дүй дүршэл тухай Сеченова, Лаврентьев, Ипатьев гэгшэд хөөрэжэ үгөө һэн. Семинарта хабаадагшад ехэ һонирхолтойгоор тэдэнэй хэлэһые шагнаад, һүүлээрнь зүбшэн хэлсэһэн байна. Эрхим пропагандистнуудай дүй дүршэлые дэлгэрүүлхын тулада аймагай газетэдэ пропагандистнуудай заочно семинар эмхидхэгдэһэн байна. Пропагандистнууд Сеченова, Шидеев, Бадмаев, Дашидоржин, Сизова, Лаврентьев, Ипатьев ба бусад пропагандистнууд ажал тухайгаа газетэдэ бэшэһэн байна. «Пропагандистын мэргэжэл тухай» гэжэ статья соо заочно семинарай дүнгүүд гаргагдаа һэн.

Һуралсалай жэлэй дүнгүүдые согсолжо үзэхэдэ занятинуудаа гуримтайгаар, оролдосотойгоор үнгэргэдэг пропагандистнууд һурагшадта политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхэ хүсэл түрүүлжэ шададаг байна гэжэ харуулба. Занятинуудайнгаа идейно-теоретическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ. Коммунистнууд марксистско-ленинскэ теориие үзэхэ улам дуратай болоно.

Коммунистнуудайнгаа идейно-политическэ хүмүүжүүлгэдэ олонхи партийна организацинууд анхаралаа ехээр табидаг болоо. Коммунистнуудай политическэ һуралсалые ходо шалгажа, эмхидхэжэ, ударидажа байдаг, һуралсал тухай асуудалнуудые партийна суглаан, партбюрогой заседани дээрэ табижа, шалгалтаар элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые саг соонь усадхажа байдаг болоо. КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Серебренниковэй хүтэлбэрилһэн хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй семинар Хамнигадайн МТС-эй дэргэдэ һайнаар хүдэлөө.

Зүгөөр колхозой түрүүлэгшэнэр, бригадирнууд, парторганизациин секретарьнуудай болон аймагай советскэ, партийна эдэбхитэд политическэ экономиин, хүдөө ажахын тодорхой экономикые шудалалгада тон мууса хандаа. Энэ талаар бидэ ехэ дутагдалтайбди.

Партийна пропаганда эмхидхэлгэдэ туйлагдаһан зарим һайн юумэн тухай хэлэхэтээ хамта, зарим парторганизацинуудай коммунистнууд партийна һуралсалдаа хайша хэрэгээр хандадаг байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Ждановай нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци коммунистнуудай политическэ һуралсалые мууса хүтэлбэрилөө. Энэ колхоздо партиин түүхэ шудалха кружок һуралсалайнгаа программые дүүргээгүй, занятинь таһалдадаг байгаа. Коммунистнуудай политическэ һуралсал Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо мүн лэ муугаар эмхидхэгдэһэн байха юм.

Энэ һуралсалай жэлдэ олон коммунистнууд марксистско-ленинскэ теори бэеэ даагаад шудалаа. КПСС-эй айкомой библиотекэ эдээндэ туһаламжа болгон лекцинүүдые уншалга, теоретическэ конференцинүүдые, консультацинуудые үнгэргэлгэ эмхидхэдэг байгаа. Мүн колхозой, МТС-эй парторганизацинуудта ошожо бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа болгон лекци уншадаг, консультаци хэдэг һэн.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой парторганизацида марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалагшадтай хэһэн теоретическэ хөөрэлдөөн ехэ һонирхолтойгоор, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар үнгэрһэн байна. Дугаров, Гомбожапов, Банеев, Цыбыктаров болон бусад хөөрэлдөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан, олон асуудалнуудые һураһан, тиигээд теоретическэ асуудалнуудаар нимэ хөөрэлдөөнүүдые хэжэ байхые хүсэһэн байна.

Аймагай библиотекэ, «Партиин аграрна программа тухай» гэһэн темээр теоретическэ конференци февраль һарада үнгэргөө. Майн хуушаар «Хүндэ индустриие улэмжэ түргэнөөр хүгжөөлгэ,—партиин генеральна хараа шугам» гэжэ темээр теоретическэ конференци хээ.

Партийна һуралсалай үнгэрһэн жэл соо коммунистнуудай олонхинь партиин түүхые үзэжэ дүүргээ. Ерэхэ һуралсалай жэлдэ олон коммунистнууд политэкономи, хүдөө ажахын экономикые шудалха хүсэлэнтэйбди гэжэ мэдүүлээ.

И. ПОЛЯКОВА, партиин Кударын айкомой библиотекые даагша.

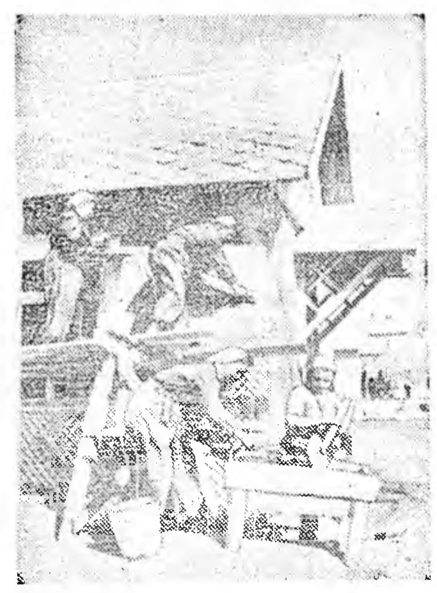

Казахска ССР. Кустанайска областиин Семиозёрско районой Куйманкульска МТС-эй центральна бууса дээрэ барилгын хүдэлмэри үргэнөөр хэгдэнэ. Һаяхан эндэ хооһон сагаан тала байһан аад, мүнөө байрын 10 гэр, столово болон бусад байранууд баригдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: штукатурщигууд (зүүн гарһаа) Московско областиин Мытищиһээ ерэһэн В. Н. Всяких, А. П. Спастина, Черкасска областьһоо ерэһэн Н. Е. Бардацевская, В. И. Пархоменко гэгшэд шэнэ гэрэй ханые штукатурдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГТА

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Цакирай сомоной «Победа» колхозой гэшүүд колхозойнгоо центрые болбосон түхэлтэй болгожо байна. Энэ жэлдэ колхозой центртэ 10 гаран шэнэ гэр богонихон болзор соо баригдаа.

Тэрэшэлэн аймагай центр—Цакир тосхондо столовын шэнэ гэр баригдажа байна. Энэ гэр һаяар ашаглалгада оруулагдаха юм.

ХҮНГЭН МАШИНАНУУДЫЕ АБАНА

Аймагай колхозууд хүнгэн машинануудые олоор абана. Жэшээлхэдэ, Санагын сомоной «Коммунизм», «Победа», Бур-Цакирай сомоной Ждановай, Михайловска сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд «Москвич» маркын машинануудые абаа.

ШОНЫН ГҮЛГЭДЫЕ ХЮДАБА

Цакирай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Дымбрылов шонын дүрбэн гүлгэ алажа, 2000 түхэригэй шан абаба.

НӨӨСЭЛГЫН ШЭНЭ КАССА

Хужарай сомоной Маленковой нэрэмжэтэ колхоздохи почтово таһагай дэргэдэ нөөсэлгын касса нээгдэбэ.

Ингэжэ тэндэхи нютагай ажалшад, колхознигууд үлүү мүнгэеэ нютагайнгаа нөөсэлгын кассада хадагалха аргатай болобо.

Б. Шоёнов.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Малшадай конференци

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо малшадай конференци болоо. Эндэ зоотехник И. Г. Шегнагаева «Малай һубайралгатай яажа тэмсэхэб» гэһэн темээр элидхэл хээ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн малшад, һаалишад мал адуулгын дутуу дундануудые элирүүлһэн байна. Колхоздо малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри хайша хэрэгээр ябуулагдана, тиимэһээ тэдэнэй ашаг шэмэ үгэлгэ бага, мүн бухануудые харууһалга муугаар эмхидхэгдэнэ гэжэ тэдэ тэмдэглээ.

Һаалишан Ангархаева үгэ хэлэхэ зуураа, малажал дээрэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ кадрнуудые шэлэн олохо тухай хэлээд, колхозой правлени ба партийна эхин организаци энэ хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна гэжэ шүүмжэлһэн байна.

Малай һубайралгатай яажа тэмсэхэб гэһэн асуудалые малшад ехэ эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсээд, удаань өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдэһэн ба малайнгаа үүлтэрые һайжаруулха, ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тухай һанамжануудые оруулһан байна.

«Красное знамя», Түнхэн.

Нютагай курорт

Байгал далайн зүүн эрьедэ, үзэсхэлэн гоё байгаалитай Хакуса гэжэ нютагта халуун аршаан бии юм. Хойто-Байгалай аймсоведэй гүйсэдкомой шиидхэбэреэр үнгэрэгшэ жэлдэ эндэ зунай курорт эмхидхэгдэһэн байна. Эндэ амарагшад врачнарай хиналта доро аршаанда һуужа бэеэ эмнэдэг юм.

Тус курорт энэ жэлэй июниин 15-һаа эхилэн хүдэлмэрилхэ. Энэ жэлдэ Хакуса курорт 3 сезондо хүдэлмэрилхэ.

Мүнөө аймгүйсэдкомой элүүрые хамгаалгын таһаг аймагай ажалшадта, колхознигуудта путёвконуудые худалдажа захалаа.

«Красный байкалец», Хойто-Байгал.

Үрэ-жэмэстэ сад

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой үрэжэмэстэ сад 2 гектар талмай эзэлдэг юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз садһаа элбэг ехэ ургаса хуряажа, 31800 түхэригэй олзо оруулһан байна. Тиин энэ жэлдэ садынь үргэдхэгдэжэ 3 гектар болоо.

Гусино-Озёрск городһоо комсомольско путёвкоор колхоз ерэһэн О. Н. Черепанова энэ садые даагшаар хүдэлмэрилнэ. Мүнөө нүхэр Черепановагай хүтэлбэрилгэ доро 6 хүнһөө бүридэһэн бригада садаа һайнаар харууһалжа байна.

«Красная Селенга», Сэлэнгэ.

Усть-Баргажан тосхон шэнээр баригдажа байна

Баргажан мүрэнэй адагта—урдань бүтүү тайгын шууяжа байһан газарта барилга эхилжэ, загаһанай комбинадай хүдэлмэришэдэй, модо бэлэдхэлшэдэй шэнэ тосхон урган бодожо байна. Мүнөө тэндэ зуу гаран гэр баригдаад, сэхэ, үргэн үйлсэнүүд бии болоо. Мүн эндэ ниитын олон байшангууд баригдаа. Жэшээлхэдэ, дунда һургуули, сельмаг, чайна, хубсаһа, сабхи оёлгын мастерскойнууд мүнөө хүдэлмэрилнэ. Һаяар гоё һайхан клуб баригдажа, залуушуулай сэнгэхэ, амарха газар бии болохо. Мүн эндэ загаһанай комбинадай һуури табигдажа захалаа. Энэ комбинат шэнэ техникээр гүйсэд хангагдаха юм.

Тэндэ ажаһуугшад тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохын тула ехэ анхарал оролдолго гаргана. Модоной түгсэгүүдые, үндэһэдые сэбэрлэнэ, үйлсэнүүдтээ набшаһата модонуудые тарина. Мүнөө олонхи гэрнүүдэй урда палисаднигууд бии болгогдоо. Һургуулиин дэргэдэ спортивна талмай түхеэрэгдэжэ байна.

Мүнөө Усть-Баргажан тосхонһоо 30-аад километртэ харгы баригшадай ехэхэн коллектив хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр түрүү техникые шадамараар хэрэглэн шоссейнэ харгы барина. Ингэжэ һаяар «Улан-Удэ — Усть-Баргажан» гэһэн гаршагтай томо автобусууд ниишэ ябадаг болохонь.

«Баргузинская правда», Баргажан.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр олон хүүгэдтэй хэдэн эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Баунтын аймагай Курорт гэжэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. И. Пахомова, Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэн А. Г. Метюхива, Улан-Удын Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр Е. И. Цыганкова, Яруунын аймагай Романовка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр А. О. Смирнова гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 4 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор, долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 17 хүн шагнагдаа.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 29 эхэнүүд, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар, 33 хүн шагнагдаба.

Кукурузын тарилгада нэмэлтэ тэжээл ехээр оруулая

Орооһо таряа үйлэдбэрилгээ ехэдхэхын, үбэлжэлгын үедэ малдаа хүсэд хүрэхэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхын тулада манай республикын колхозууд мүнөө хабартаа тариһан кукурузаяа һайнаар харууһалжа, баян ургаса ургуулха ёһотой. Энэ культурые һайнаар харууһалаад, хэрэгтэй соонь шэмэтэ бодосуудаар хангаад байхада баян ургаса үгэдэг юм. Агротехникын бүхы заабаринуудые сахижа, Архангельска областиин Коношско районой № 3 совхоз 1954 ондо га бүриһөө 1500 центнер ногоон тэжээл хуряаһан байна.

Кукурузын эшэнүүд далбагар ута ута намаануудтай юм, харууһа һайнтай байгаа һаа, хоёр—гурба метр үндэр болотороо ургадаг. Кукурузын нэгэ эшэнь хэдэн килограмм болодог. Иимэ үндэрөөр, набша намаа элбэгтэйгээр ургадаг ургамалай шэмэтэ бодосуудые бэедээ ехээр хэрэглэхэ байһаниинь мэдээжэ. Үтэгжүүлэгдээгүй муу хүрьһэтэй газарта кукуруза таряад, нэмэлтэ тэжээл оруулангүй байгаа һаа, набтархан, намаа набша багатай эшэнүүд ургадаг.

Манай республикада шэмэтэ бодосуудаар хомор, шабарлиг, элһэтэй хүрьһэтэй газар элбэг. Зүгөөр иимэ газарта кукуруза ургуулжа болохогүй гэжэ һаналтагүй. Хара хүрьһэтэйшье бэшэ газарнуудта үтэгжүүлгэ оруулаа хада кукуруза һайнаар ургаха байна.

Кукуруза тариһан газарые наг шэбхээр үтэгжүүлхэдэ тон һайнаар ургадаг юм. Малай аргал шэбхэ соо кукурузада хэрэгтэй шэмэтэ бүхы бодосууд байлсадаг. Кукурузын газарта наг шэбхые үтэгжүүлгэ болгон элдэб янзаар оруулжа болохо. Гектар бүхэндэ 20—40 тонно наг шэбхэ гаргажа адхаад, тарилга хэхынгээ урда тээ тараажа, газарыень хахалхадашье болодог. Академик Лысенкын заабариин ёһоор гектар бүхэндэ 2—3 центнер суперфосфадтай холиһон 3—4 тонно наг шэбхын холисые культиваци хэхэдээ газарай хүрьһэндэ оруулжашье болохо юм.

Гараар тарилга хэхэдээ нүхэн бүхэндэ 500 грамм нютагай үтэгжүүлгэ — наг шэбхэ оруулжа болохо байна. Энэ аргаар үтэгжүүлгэ оруулхада гектар бүхэндэ 4 — 10 тонно наг шэбхэ ородог.

Манай республикада кукуруза ургуулха агротехникын хүсэд һайнаар шудалагдаагүй ушарһаа ямар газарта хэды хэмжээтэй үтэгжүүлгэ оруулхада һайн бэ гэжэ лаблан хэлэхын аргагүй. Зүгөөр, алишье аргаар газарай хүрьһэндэ наг шэбхэ үтэгжүүлгэ болгон оруулхада, кукурузын ургасые горьтойгоор дээшэлүүлхэ байһандань ямаршье һэжэглэлтэ байхагүй.

Колхоз бүхэн арга боломжонуудаа харалсажа, газарай хүрьһэндэ үтэгжүүлгэ, нэмэлтэ тэжээл оруулха али аргыень хэрэглээ һаа, манда дээрэб гэжэ өөһэдөө тодорхойлхо ёһотой.

Үтэгжүүлэгдээгүй үлэшэһэн полинуудта зундаа хоёрһоо үсөөн бэшээр нэмэлтэ тэжээл оруулагдаха зэргэтэй. Кукурузын тарилгада нэмэлтэ тэжээл оруулхада ургасые горьтойгоор дээшэлүүлдэг юм. Илангаяа уһалагдадаг газарнуудта нэмэлтэ тэжээл оруулхада ургаса эрид дээшэлдэг байна. Тиимэһээ тон түрүүн уһалагдадаг газарнуудта нэмэлтэ тэжээл оруулха хэрэгтэй.

Кукурузын бүхы тарилгада зундаа гурбаһаа үсөөн бэшэ ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ шухала. Энэ хүдэлмэритэй хамта нэмэлтэ тэжээл оруулагдаха ёһотой.

Кукурузын эшэнүүдэй 3—4 намаануудтай боложо байха үедэнь ряд хоорондын түрүүшын элдүүрилгэ хэгдэдэг. Энэ үедөө һая ургажа байһан нарай ургамалнууд азот ехээр хэрэглэдэг байна. Тиимэһээ азот ехэтэй наг шэбхэ, шубуунай аргал, шэбхын шүүһэ гэхэ мэтын нютагай үтэгжүүлгэнүүдые тон түрүүлжэ газарай хүрьһэндэ оруулха хэрэгтэй. Гектар бүхэндэ 4—5 центнер гэхэ гү, али нүхэн бүхэндэ 20—25 грамм шубуунай аргал оруулагдадаг. 4—5 дахин ехэ уһанда наг шэбхэ худхажа, гектар бүхэндэ 5—6 тонно шэбхын шүүһэ оруулха хэрэгтэй. Нүхэн бүхэндэ шэбхын литр шүүһэ оруулхада га бүхэндэ 20 тонно хэрэгтэй болодог. Ингэжэ нэмэлтэ тэжээл оруулхада ургаса айхабтар ехээр дээшэлдэг юм.

Нэмэлтэ тэжээл оруулха хүдэлмэриие шадаал һаа механизацилхада һайн байдаг. Жэшээлхэдэ, газарай хүрьһэндэ наг шэбхын шүүһэ оруулхадаа хуушаржа муудаһан тракторна сеялкэнүүдые хэрэглэхэдэ болохо. Сеялкэ дээрэ шэбхын шүүһэтэй бочко табяад, үрэһэнэйньородог нүхэнүүдээр доошонь гоожуулжа, газарай хүрьһэндэ шүүһые нэгэ жэгдээр оруулжа болохо байна. Ингэжэ наг шэбхын шүүһые сеялкээр газарай хүрьһэндэ оруулхада хүрьһэн дээгүүрээ дархайжа хатадаггүй юм. Яахадааб гэхэдэ, сеялкын дискнүүдэй гаргаһан зурлаанууд руу уһан оруулагдажа, газарай хүрьһэндэ шэнгэдэг байна.

Кукурузын эшэнүүдэй залаатажа байха үедэ хоёрдохи нэмэлтэ тэжээл оруулхада таарамжатай. Энэ үедөө кукурузын эшэнүүд шэмэтэ бодосуудые — азот, фосфор, калий гэхэ мэтэнүүдые илангаяа ехээр хэрэглэдэг байха юм.

Хэрбээ өөһэдтөө минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй байгаа һаань, суперфосфат, сульфат аммони, калийна дабһа гэхэ мэтэнүүдээр үтэгжүүлгэ оруулхада тон һайн байдаг. Нэгэ гектарта дунда зэргээр 2—3 центнер суперфосфат, 1,5—2 центнер сульфат аммони, мүн энэ тухай калийна дабһан оруулагдаха ёһотой. Калийна дабһанай орондо гектарта 4—5 центнер үнэһэ оруулхада болохо. Республикын зарим машинно-тракторна станцинуудта нэмэлтэ тэжээл оруулха «КОН-2,8П» гэжэ тусхай культиваторнууд бии юм. Энэ зундаа кукурузын полидо нэмэлтэ тэжээл оруулха хүдэлмэридэ тэдэ механизмууд хүсэд дүүрэнээр хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Хэрбээ өөһэдтөө минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй үгы байгаа һаань, хоёрдохёо нэмэлтэ тэжээл оруулхадаа мүн лэ нютагай үтэгжүүлгэнүүдые хэрэглэжэ болохо. Жэшээлхэдэ, шубуунай аргал, наг шэбхын шүүһэ, үнэһэ гэхэ мэтэнүүдые хоёрдохёо нэмэлтэ тэжээл болгон оруулхада ургаса нилээд дээшэлхэ байна. Эдэ үтэгжүүлгэнүүд кукурузын полинуудай ряд хоорондуур адхагдаад, элдүүрилгэ хэхэ үедэ газарай хүрьһэндэ оруулагдаха ёһотой.

Кукурузын баян ургаса ургуулхын тулада гансашье үтэгжүүлгэ хэхэ бэшэ, харууһа хэхэ агротехническэ бүхы заабаринуудые бэелүүлжэ байха хэрэгтэй. Хүсэд һайнаар эдеэшэһэн буурсагуудые абахын тулада кукурузын эшэнүүдэй 3—4 намаануудтай боложо байхада, нэгэ нүхэн соо 2—2 эшэнүүдые үлөөгөөд лэ, бэшыень һугалжа хаяха шухала.

Үнгэрэгшэ май һарын тэн багаар манай парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд К. Е. Ворошилов, М. Г. Первухин, Н. С. Хрущев гэгшэд Москва шадарай «Красная нива» колхоздо ошожо, артелиин ажахытай танилсаһан, олохон колхознигуудтай хөөрэлдэһэн байна. Эндэхи колхознигуудтай хөөрэлдэхэ зуураа нүхэр Хрущев ингэжэ хэлээ: — «... Кукурузые бүхыдэнь квадратно-гнездовой аргаар тариха шухала. Кукурузые гараар тариха газарта нүхэн бүхэндэ хахад килограмм аргал шэбхэ заатагүй оруулха хэрэгтэй. Тиихэдэ кукурузын эшэнүүдые шэнгэрүүлхэ хүдэлмэриие хожомдуулжа болохогүй. Заримдаа нэгэ нүхэн соо 4—5 эшэнүүд ургажа байдаг. Тиин нэгэ нүхэн соо хоёрхон эшэ үлөөхэ хэрэгтэй. Теэд үлүү эшэнүүдые һугалжа хаяхаяа колхозник гамнадаг. Энэ ушар тушаа ингэжэ хэлэхэ хэрэгтэй: бү хомхойрхогты, тарилгаяа шэнгэрүүлэгты, үлүү эшэнүүдыень хаягты. Тэрээнгүй колхоз кукурузын баян ургаса хуряахагүй».

Тиимэһээ эдеэшэнтэһэн ороoһотой буурсагуудые хуряажа абахын тулада кукурузын тарилгые саг болзортонь шэнгэрүүлхэ хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриие оройтуулжа болохогүй. Юуб гэхэдэ, нэгэ нүхэн соо олон эшэнүүд ургажа байхадаа шэмэтэ бодосуудые, шиг нойто хубаалдажа өөдэлдэггүй. Саашадаа мүн газарайнь хүрьһые зөөлэхэнөөр, буртаг үбһэгүйгөөр байлгахын тулада ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ, кукурузын эшэнүүдэй үлүү хэнзэ һалаануудые отолжо хаяха, ургасада хоро хүргэдэг элдэб хорхой шумуултай тэмсэхэ хэрэгтэй.

Манай республикын колхозууд болон машинно-тракторна станцинууд энэ хабартаа тариһан кукурузынгаа тарилгые зундаа һайнаар элдүүрилжэ, нэмэлтэ тэжээлнүүдые хэрэгтэй соонь оруулжа байха аргатай. Кукурузын полинуудые үтэгжүүлхэ наг шэбхэ колхоз бүхэндэ бии гээшэ.

Һайнаар үтэгжүүлэгдэһэн, зундаа нэмэлтэ тэжээл оруулагдажа байһан полинууд дээрэ кукурузын баян ургаса ургадаг тухай нэгэ нимэ жэшээ харуулжа боломоор: Днепропетровско областиин Ново-Московско районой Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой Мария Карнозагай хүтэлбэрилдэг звеногойхид газараа һайнаар үтэгжүүлээд, нэмэлтэ тэжээл оруулжа байһанай ашаар хүршэ Анна Калашнигай звеногойхидһоо 8 центнер ургаса үлүү ехээр хуряаһан байна. Энэ хоёр звеногой кукурузын газарнууд зэргэлээд байдаг, нэгэ адляар элдүүрилэгдэһэн байха юм. Мария Карнозагай звеногойхид кукурузынгаа газар дээрэ 3 центнер шубуунай аргалаар нэмэлтэ тэжээл оруулжа, харин Анна Калашнигай звеногойхид шубуунай аргалаар нэмэлтэ тэжээл оруулаагүй байгаа.

1954 ондо Литовско ССР-эй «Пергале» гэжэ колхоздо кукуруза хоёр ондоо газарнуудта таригдаад, һүүлэй хэдэн жэл соо үтэгжүүлэгдээгүй газарайнь гектар бүриһөө 160 центнер силостэ оруулагдаха ногоон хуряагдажа, харин нүгөөдэ, гектар бүхэндэнь тарилга хэхын урда тээ 20 тонно наг шэбхэ оруулагдаһан, минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр һайжаруулагдаһан газарайнь га бүриһөө 466 центнер силостэ оруулагдаха эшэ намаанууд хуряагдаһан байна. Энээн дээрэһээ харахада кукуруза тариха полиие үтэгжүүлхэдэ, ургажа байха үедэнь нэмэлтэ тэжээл оруулжа байхада ургаса хэдэн дахин дээшэлхэ байна.

Манай республикын колхозууд болон совхозууд баян ургаса хуряахын тулада кукурузынгаа тарилгада саг болзортонь нэмэлтэ тэжээл оруулжа байха, газарыень һайнаар элдүүргэлжэ, харууһа хэхэ бусад хүдэлмэринүүдые саг болзортонь үнгэргэхэ ёһотой.

В. ДЕРЮГИНА, агроном.

СИЛОСНЭ БАРИЛГЫН ҺАРА

Барилганууд хэгдэнэ

Яруунын аймагай «Коммунизм» мхоздо барилгын ехэхэн хүдэлмэ- хэгдэжэ байна. Эндэ дүй дүршэл- й бригадир нүхэр Лыктыновэй хү- бэри доро барилгашадай саг үр- жын бригада хүдэлмэрилнэ. Энэ игада 3 звено болгон хубаарилаг- ад, нэгэ доро хэдэн барилгануудые жэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, 500 толгой иной, 100 толгой үхэрэй байрануу- е болон малшадай байха дүрбэн рнүүдые барижа байна. Гадна, кол- зойнгоо центр дээрэ шэнэ клуб рижа эхилээ.

Энэ колхозые шефтээ абаһан айм- йсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд тэрэ ригадада туһа хүргэнэ. Тэдэнэр һэдынгөө хүсөөр модо бэлэдхээд, д бүридөө 50 тонныи багтаамжа- й 3 набтар башниин хана баряа.

Тэрэшэлэн Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ниитын барилгада эмхитэйгээр гараба. Коммунист Цынгэжаповай хүтэлбэрилдэг дархашуулай бригада нүүжэ ерэхэ колхозниигуудай байха хэдэн байрын шэнэ гэрнүүдые бодхоожо байха юм. Эдэ хүдэлмэринүүдые дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр үйлэдбэриин бусад барилгануудые хэхэ байна. Ерэхэ зунай үе соо тэрэ бригадынхид малажалай 3 байрануудые, овощехранилищи, таряанай склад, 3 бани болон улаан булан бариха гэжэ шиидэнхэй. Энэ колхоз 2700 кубометр модо бэлдээд, барилга хэхэ газартаа асараа.

Мүнөө таригдажа байгаа кукурузын эшэ набшаһануудаар силос дараха барилганууды Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз эхилээ.

А. Николаев.

Газар малтадаг машинанууд хүдэлгэгдэнэгүй

Энэ жэлдэ Селендумын МТС-эй рьяата колхозууд ехэ хэмжээнэй лос дараха юм. Тиимэһээ силоснэ рилга олон хэрэгтэй болохо. Жэ- ээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ лхоз 300 гектарта кукуруза таряад, рэнэй буурсагта орооһо, эшэ наб- һаарнь хэдэн зуун тонно силос да- ха. Тиимэһээ энэ колхоздо силоснэ траншейнүүд шэнээр баригдаха м. Гэбэшье, эндэ оройдоо хоёр тран- ейнүүд мүнөө малтагдаа. Энэ кол- здо хүдэлдэг МТС-эй экскаватор бан хоногой турша соо 125 тонно лосэй багтаха оройдоо нэгэ тран- ей малтажа бэлэн болгоо. Иигэжэ э хүсэтэ машина хүсэд ашаглаг- шагүй. Мүн Карл Марксын нэрэм- этэ колхоздо МТС-эй хоёр веке- вскэ лопата, нэгэ скрепер хүдэл- . Теэд, эдэ машинануудай ажа- йнь бүтээсэ аргагүй бага. Майн -най мэдээгээр энэ колхоздо орой- о нэгэ траншей малтагдажа дүүр- эдээ.

Иигэжэ энэ МТС-эй газар малта- г механизмууд тон муугаар ашаг- гдана. Гадна, эдэ машинануудые зарай хүрьһэнэй гэдэхэтэй сасуу дэлгэжэ эхилээгүй. Һая болотор ТС-эй хашаа соо нэгэ скрепер хэб- жэ байһанаа колхоздо эльгээгдээ. рбээ энэ машиныe эртээнһээ ябуу- а һаа, хэды ехэ хүдэлмэри хэхэ йгааб! МТС-эй харьяата алишье лхоздонь газар малтаха машина- уд хоёр халаанда хүдэлгэгдэнэ- й.

Эдэ машинануудые бүтээсэтэйгээр шаглахын тула трактористнуудай нда социалистическэ мүрысөө эм- дхэхэ ёһотой байгаа. Тиихэдэ трак- рист бүхэндэ нэгэ халаанайнь гү, и табан хоногойнь даалгабари эхэ ёһотой аад, МТС-эй дирекци, н партийна эхин организаци тии- юумэ хээгүй. Эдэнэрэй хүдэлмэ- ие шалгадагшьегүй байна.

—Кукуруза тарилгаар манай ТС-эй харьяата колхозууд хожом- жо ябана. Тиимэһээ энэ хүдэлмэ- дэ ехэхэн сагаа үнгэргэнэбди,— жэ МТС-эй директор нүхэр Завершнев хөөрэнэ. Бодото байдалынь хараад үзэхэдэ иимэ һанаа амар һуухаар бэшэ.

Сэлэнгын аймагай колхозуудые шефтээ абаһан Улан-Удын промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд эндэ ерээд, шулуу, модо, элһэ бэлэдхээд, барилгын газарта зөөжэ байна. Эдэнэр хадаа бараг һайнаар хүдэлмэрилнэ. Илангаяа Калининай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг главобувьторгын республиканска конторын хүдэлмэрилэгшэд эрхим ажалаараа шалгарна. Энэ коллектив августын нэгэн болотор 125 тонно багтаха силосэй нэгэ траншей барижа дүүргэхэ уялгатай. Мүнөө хүдэлмэриингөө хахадһаа үлүүень хээд байна.—Иимэ хэмжээнэй силосэй багтаха траншейе бидэ июлиин нэгэндэ барижа дүүргэхэ уялга абаабди,—гэжэ нүхэр Тарасов мэдүүлбэ.

Аймагай зарим нэгэ промышленна предприятинууд колхозуудта шефскэ туһаламжа хүргэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. Жэшээлхэдэ, Галуута-Нуурай загаһанай завод, «Гусиное озеро» станциин түмэр замай транспортна конторо ба аймагай промкомбинат Хрущевой нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаа юм. Эдэ промышленна предприятинууд тус колхоздо 125 тонно силосэй багтаха нэгэ—нэгэ траншейнүүдые шулуугаар ханалжа бариха уялгатай. Теэд тэдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Петров, Ананин, Дандаров гэгшэд мүнөө хүрэтэр траншейнүүдые бариха хүнүүдые эндэ эльгээнэгүй. Бэлэн болоһон нүхэнүүд ханалагданагүй.

Саг ошожол байна. Мүнөө үнгэргэгдэжэ байгаа силоснэ барилгын һарын туршада энэ хүдэлмэри хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулагдаха зэргэтэй. Силоснэ барилга хадаа тон түрүүшын ээлжээнэй шухала хүдэлмэри мүн.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

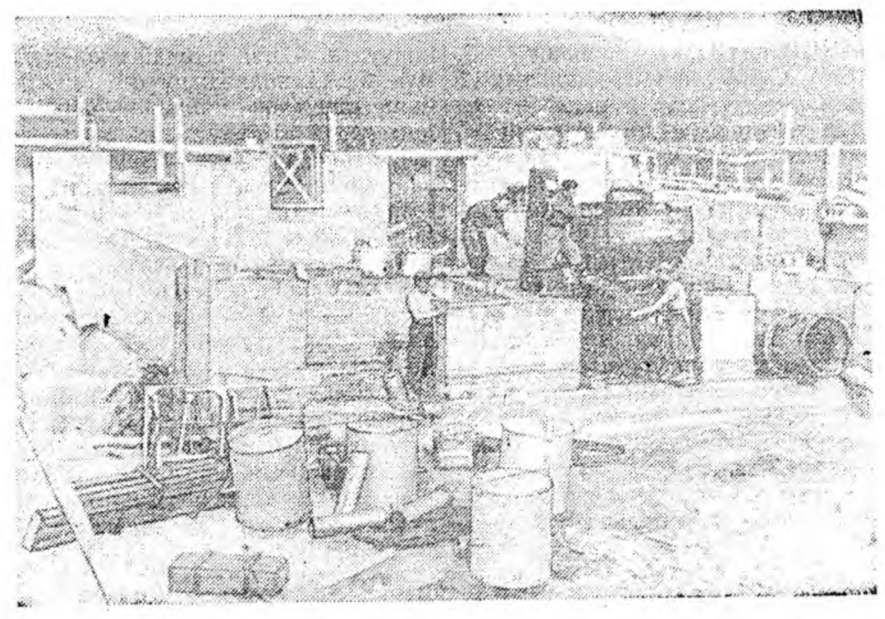

Кабанскын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхозниигууд малай фермын ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые үргэнөөр механизацилха гэжэ шиидэнхэй. Эндэхи томодхогдоһон МТФ-дэ тэжээл буйлуулха комбайн болон тэжээл зөөдэг механизмуудтай тэжээлэй цех баригдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тэжээлэй цехын барилга.

З. Веснинагай фото.

Силоснэ барилга үргэнөөр ябуулагдана

Ехэ-Куналейн МТС-эй харьяата Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз һаяын үдэрнүүдтэ 1000 тонныи багтаамжатай силоснэ барилганууды хэжэ дүүргэхэнь. Энэ колхоз хамтадаа 3000 тонно силос дараха түсэбтэй. Тэрэнэйнь 600 тонные МТС барижа үгэхэ юм. Мүнөө механизаторнууд эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ байна. Энэ колхоздо нүхэр Ремаревой хүтэлбэрилдэг барилгын бригада нүхэнүүдые малталга дээрэ эрхимээр ажаллана. Силоснэ нүхэнүүдые малтаха бульдозер, скрепер, самосвал, гурбан «ЗИС-5» автомобильнууд үдэрэйнгөө нормые 130—150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Улан-Удын мяха-консервын комбинадһаа 16 хэһэг силоснэ набтар башниинуудые абаха ёһотой. Мүнөө тэдэнэйнгээ наймыень асаржа, уржадэр тодхожо эхилээ. Гадна, энэ колхозые шефтээ абаһан Улан-Удын горкомхоз 200 тонно багтаамжатай силоснэ барилга һаядаа ашаглалгада оруулхань.

И. Игнатьев.

Шефскэ хүдэлмэриие һайжаруулха

Энэ жэлдэ Итанцын МТС-эй харьяата колхозууд 9000 тонно силосэй багтахаар барилгануудые хэхэ ёһотой юм. Тэрэнэй 2500 тонные колхозууд өөһэдынгөө хүсөөр бэлэдхэхэ түсэбтэй. Тиин Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 150 тонныи, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 70 тонныи багтаха түхеэрэлгэ бэлэдхээ.

Гэбэшье, шефтээ абаһан эмхи зургаанууд болон предприятинууд 7200 тонно силосэй нүхэнүүдые энэ МТС-эй харьяата колхозуудта бэлэдхэжэ үгэхэ уялга абаад, тэрэнээ дүүргэхын түлөө оролдоногүй. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Итанцын леспромхоз 100 тонныи модо урадхуулгын Байкальска конторо, 150 тонныи багтаамжатай траншейнүүдые бариха ёһотой аад, мүнөө эхилээшьедүй байна. Гадна, «Заветы Ильича» колхоздо силоснэ нүхэнүүдые малтажа үгэхэ ёһотой барилгын эмхи зургаанууд мүнөө болотор хүдэлмэрсэ захалаадүй. Энэ колхоздо зургаан хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада модо бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ ажаллажа байдаг. Теэд газар малтадаг хэдэн машинанууд бүтээсэ багатайгаар ашаглагдана. Энэ ушарһаа боложо барилгашадай хүдэлмэри һаатана.

Байкальска леспромхоз Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 12 хүнтэй барилгын бригада эльгээһэн байгаа. Теэд мүнөө тэрэ бригададань оройдоол гурбан хүн хүдэлмэрилнэ. Энэ колхоз силосэй нүхэнүүдые олоор бариха түсэбтэй аад, мүнөө нэгыешье бэлэн болгоодүй байһаар.

Мүн иимэшүү байдал Хрущевой, Маленковой, Чкаловай нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэнэ.

Итанцын МТС-эй директор нүхэр Бурлаков, техник-барилгашан нүхэр Михеев силоснэ барилгын темпые түргэдхэхэ хэмжээ абаха ёһотой.

И. Гаврилов.

Олзоборилгын артель юундэ гээгдэнэб?

Бурмонпромсоведэй системын олзоборилгын артельнүүд ажалшадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа болон илангаяа хүдөө ажахыда хэрэглэгдэдэг зэр зэмсэгүүдые үйлэдбэрилгөөр тон ехэ үүргэ ээлдэг гээшэ. Прибайкальска аймагай Бурдуково тосхондо тус системын «Труженик» гэжэ олзоборилгын артель оршодог юм. Энэ артелиин ажахыень харахада яһала ехэ, мүн машина зэмсэгүүдээршье олон. Мэргэжэл һайнтай хүдэлмэрилэгшэдөөр хүсэд хангагданхай. Ажахынь гол һалбари юуб гэхэдэ, гол түлэб модо хюрөөдэхэ ба мебель болон бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ болоно.

Ашаг олзотойгоор хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэриингөө программые үлүүлэн дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой байбашье, энэ артель жэлһээ жэлдэ продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргэнгүйгөөр үлэдэг болошоо. Нёдондо жэлһээ эхилээд байгша оной түрүүшын 4 һарын хүдэлмэриин дүнгые хаража үзэхэдэ иимэ байна: валовой продукци үйлэдбэрилхэ 1954 онойнь түсэб оройдоо 64 процент дүүргэгдэһэн ба худалдаа наймаанай организацида 58 мянган түхэригэй хюрөөдэгдэмэл барилгын модо дутуу үгэһэн байна. Тиихэдэ жэл соо 300 шарга хэхэ аад, миил 3-ые бүтээгээ. Бэлэдхэгдэһэн модоииинь бүхэли жэл соо ойдоо хэбтэһэн байгаа.

Артелиин хүтэлбэрилэгшэд нёдондо жэлдэ гансахан валовой продукциин дүүргэлтын хойноһоо оролдожо, түсэбөөр хараалагдаагүй, ажалшадай ехээр хэрэглэдэггүй элдэб зүйлнүүдые үйлэдбэрилһэн байна. Тэдэнь мүнөө болотор магазинуудай склад соо шоройдо дарагдажа хэбтэнэ. Тиихэдэ ажалайнь эмхидхэл тон һула ба механизмуудынь дүүрэн хүсөөрөө ашаглагдадаггүй байһан юм.

Эдэ дутагдалнууд мүнөө жэлдэ дахяад дабтагдажа байна. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Плотнирчук, техноруk нүхэр Журавлев, модо бэлэдхэлгын мастер Пойлов гэгшэд ажахыгаа һэргээн хүгжөөхын түлөө оролдоногүй. Хуушанайхяараал ажаллажа байна. Энэ жэлэй түрүүшын 4 һара соо валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбынь 57,6 процент дүүргэгдээ. Һара бүриинь түсэб оройдоол 30-аад гаран процент дүүргэгдэнэ. Эдэ баримтанууд хадаа артелиин хүтэлбэрилэгшэдэй ажал хүдэлмэридөө ямаршье хубилалта хээгүй байһыень гэршэлэн харуулна.

Мүнөө социалистическэ хүдөө ажахые эрид шууд хүгжөөхэ талаар бүгэдэарадай зорилгын табигдаад байхада колхозуудай ажахыда хэрэгтэй эд товарнуудые, зэр зэмсэгүүдые, барилгын материалнуудые үйлэдбэрилхэ гээшэ шухала удхашанартай хэрэг болонхой. Ушар иимэһээ аймагай промкомбинадууд болон олзоборилгын артельнүүд тэдэ материалнуудай үйлэдбэрилгые ажахынгаа түрүүшын ээлжээндэ табиха зэргэтэй. Гэбэшье, «Труженик» артелиин хүтэлбэрилэгшэд нүхэр Плотнирчук түрүүтэй энээн тухай үшөө бодожо үзөөгүй, хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар хүндэтэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахын түлөө ёһотой эдэбхи оролдолго гаргаагүй байһаар. Колхозууд ниитынгээ малда тэжээлэй база байгуулхын тулада силоснэ түхеэрэлгэнүүдые барижа эхилээ. Тус барилгадань тёс болон хюрөөдэгдэмэл бусад модон тон ехээр хэрэглэгдэжэ байна. Тиихэдэ аймагай колхоз бүхэн овощь ехээр тарижа байна. Капуста болон бусад овощь дабһалан бэлэдхэхын тулада модон бочко ба бусад амһартанууд хэрэгтэй болохонь мэдээжэ. Аймагайнгаа колхозуудай эдэ эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха уялгатай байһанаа артелиин хүтэлбэрилэгшэд үшөө мэдэрнэгүй.

Артелиин правлени ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар тон шухала асуудалые шиидхэнэгүй. Хүдэлмэришэн бүхэнэйнь ажалай бүтээсэ дунда зэргээр 83 процент болоно. Хангалтагүй хүдэлмэриинь гол шалтагаан юуб гэхэдэ, машина зэмсэгүүдые муугаар ашаглаһанһаа болоно. Бии байһан модо хюрөөдэдэг рамануул, бусад станогуудынь хахадынь шахуу миил байна. 5 автомашинануудайнь миил 2-ынь хүдэлнэ. Бэшэ машинануудынь заһабарилагдаха ёһотой аад, хүтэлбэрилэгшэдэйнь анхарал хандуулдаггүй дээрэһээ ойроо хүртэнгүй хэбтэжэл байһаар. Тэрэшэлэн март һара соо тодхогдоһон модо хюрөөдэдэг 5 станогуудынь электроэнергигүй дээрэһээ үшөө хүдэлөөдүй. Тэдэниие дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха арга боломжо гүйсэд бии. 75 мориной хүсэтэй локомобилиинь гансахан ременьгүй дээрэһээ хоёрдохи жэлээ миил байна. Хюрөөдэлгынь цехүүдэй газаа 300-һаа дээшэ, ойдо 2 мянгаһаа дээшэ кубометр барилгын модон хаяатай. Хэрбээ ажалаа зүбөөр эмхидхээд байгаа һаа, энэ модоор нилээд ехэ продукци үйлэдбэрилжэ болохо.

Дээрэһээ үгтэһэн даалгабариин ёһоор артель энэ жэлдэ хабсаргагдамал стандартна 10 гэрнүүдые бүтээжэ, колхозуудта худалдаха ёһотой байгаа. Теэд мүнөө болотор нэгэншье гэр үшөө бүтээгдээдүй байна.

Энэ предприятида хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандадаг, ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг хүнүүд олон юм. Тэдэнэй тоодо нүхэд Житухин, Шмаков, Сиреткин болон бусад оролсоно. Тэдэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые артелиин хүдэлмэришэдэй бүгэдын шадабари болгохо талаар юуншье хэгдэнэгүй. Социалистическэ мүрысөөн хүдэлмэришэдэй дунда эмхидхэгдэнэгүй. Эдэ дутагдалнууд тухай үйлэдбэриин суглаан дээрэ хэлэхэдэ, артелиин хүтэлбэрилэгшэд тэрэниие анхаралдаа абажа хэмжээ абахын орондо, шүүмжэлэл хабшадаг ба шүүмжэлһэн хүниие ажалһаань гаргахые оролдодог байна. Жэшээнь, хүдэлмэришэн Нечаев, Ванчиков гэгшэд шүүмжэлэл хэһэн дээрэһээ артельһээ гаргагдаһан байна. Артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Плотнирчук хүдэлмэришэдтөө хэрзэгы шэрүүнээр хандадаг, ажалдаа архи уужархёод ерэдэг.

Тус артелиин иимэ байдалда ороод байһаниинь партиин Прибайкальска айком болон аймгүйсэдкомдо мэдээжэ. Гэбэшье, дутагдалнуудыень усадхажа, ажахыень хүгжөөхэ талаар шухала хэмжээн абтанагүй.

Г. Ильин, аймагай түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ.

Республиканска музейн хүдэлмэри тухай

Хизаар ороноо шэнжэлхэ Бурят- онголой республиканска музей рынгөө экспозицинуудые ба онниитын хүдэлмэриин элдэб фор- нуудые хэрэглэжэ, ажалшадые оммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэ- гтэнь партийна организацинууд- алн болохо туһаламжа хүргэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ музейнгээ эк- озицинуудые шэнэдхэн табиха ба энэ экспонадуудые суглуулха та- ар музейн хүдэлмэрилэгшэд ехэ- н юумэ хэһэн байна. Музейн на- на хүдэлмэрилэгшэдһөө гадна, хи- ар ороноо шэнжэлэгшэд, һураг- ад, хүдөө ажахын түрүүшүүл ба эргэжэлтэд музейн хүдэлмэридэ, дэб экспонадуудые суглуулха рэгтэ эдэбхитэйгээр, оролдосотой- ор хабаадалсана.

Тэрэшэлэн республикын промыш- енна түрүү предприятинууд, кол- зууд, туршалгын станцинууд, льтурно-гэгээрэлэй ба научно- энжэлэлгын эмхи зургаанууд му- йн экспонадуудые суглуулгада һаламжа үзүүлдэг, элдэб экспо- дуудые манда үгэдэг байна.

Үргэн олон эдэбхитэдэй хабаадал- тайгаар музейн коллективэй бага шэ хүдэлмэри хэһэнэй ашаар 1954 до музейн экспозицинууд шэнэд- гдэһэн ба советскэ үеые харуулһан нэ таһаг эмхидхэгдэһэн байна. оммунистическэ партиин, Советскэ равительствын удэр бүриин анха- и оролдолгын ашаар манай рес- ублнкын ажалшадай туйлаһан хабтар ехэ амжалтанууд алишье лаараа эндэ дэлгэрэнгыгээр ха- уулагдана. Мүнөө жэлдэ байгаа- ин таһагай экспонадууд шэнэд- дэн табигдаба.

Октябрьска социалистическэ ре- люциин урда тээхи үеые харуулһан таһагай экспонадууд, бурядуудай эртэ урда сагай түүхэһээ эхилээд тэдэнэй ажабайдалыень тон тодоор харуулна. Эндэ шулуун зэбсэгтэ үеын ажабайдал, шабараар, шулуугаар, түмэрөөр хэһэн ехэ һонин зэр зэмсэгүүд, амһартанууд, хубсаһан ба бусад һонирхолтой зүйлнүүд олооро табяатай байдаг. Энэ таһагай экспозицинууд февральска буржуазно-демократическа революци хүрэтэрхи манай республикын ажалшадай ажабайдалые үргэнөөр харуулна.

Советскэ үеые харуулһан, музейн таһаг соо табигдаһан зүйлнүүд советскэ общественной хүтэлбэрилхы ба залан ударидагша хүсэн бологшо Коммунистическэ партиин политикые пропагандалжа, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ туһална.

Советскэ үеые харуулһан таһагай түүхын таһаг В. И. Ленинэй апрельскэ тезисээр эхилээд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайн хүрэтэрхи байдалые харуулна.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе нээһэн Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци тухай материалнууд, Бурят-Монголой АССР-тэ советскэ засаг хайшан гэжэ тогтоогдоһон ба бэхижүүлэгдэһэниинь эндэ харуулагдана. Бурят-Монголой ажалшадай агуухэород арадтай хамта ябажа, японо-американска интервентнүүдые, семёновецуудые, буржуазно-националистнуудые бута сохижо илаһые харуулһан түүхэтэ документнүүд, Бурят-Монголой түрүүшын революционернүүдэй портредүүд, гражданска дайнай үедэ хариин гүрэнүүдэй ба дотоодын буржуазно-националистическэ хулһэншэдэй добтолгоһоо залуу Советскэ республикаяа бурят-монгол арадай эрэлхэгээр хамгаалалсаһые харуулһан түүхэтэ документнүүд, В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай статьянууд, захяа заабаринууд болон бусад түүхэтэ материалнууд олоор харуулагдана. Мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайн тухай материалнууд ба экспонадууд эндэ олон. Гадна, манай Бурят-Монголой республика доторхи промышленна предприятинуудай, олзоборилгын артельнүүдэй, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанудай, уһан замай транспортын, колхозуудай, худалдаа наймаанай организацинуудай ба ажахын бүхы бусад һалбаринуудай туйлаһан амжалтануудые эндэ табигдаһан экспонадууд, тоо баримтанууд, диаграммануud, зурагууд, түүхэтэ материалнууд болон бодотооро табигдаһан зүйлнүүд эли тодоор харуулжа үгэнэ.

Мүн социалистическэ хүдөө ажахыда туйлагдаһан амжалтанууд дэлгэрэнгыгээр харуулагдана. Эндэ наукын туйлалтанууд болон хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, МТС-үүдэй ба колхозуудай таряанажал ба малажал дээрэ туйлаһан амжалтануудые пропагандалһан материалнууд, диаграммануud, плакадууд, зурагууд, түрүү хүнүүдэй фотонууд ба бодотоорнь табиһан ехэ һонирхолтой зүйлнүүд угаа олон.

Музейн байгаалиин таһаг ажалшадые республикынгаа байгаалиин элдэб баялигуудтай танилсуулхаһаа гадна, наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые арад зоной дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ зорилго табина.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ туһаламжа үзүүлхын зорилгоор ороoһото ба тэжээлэй үнэтэ культура болохо кукурузын үндэр баян ургаса ургуулха арга боломжонууд тайлбарилан харуулагдана.

Мүн байгаалиие шэнэдхэн хубилгагша И. В. Мичуринай һургаалай ашаар туйлаһан амжалтануудые харуулһан материалнууд бии. Олон янзын үрэ-жэмэстэ ургамалнууд бодотоороо табяатай байдаг. Байгаалиин элдэб баялигууд, агнуурин, загаһанай, ондатрын болон ажахын бусад һалбаринууд үргэнөөр харуулагдана. Эндэ элдэб ангууд, үнгэ бүриин шубууд, загаһан ба бусад олон тоото амитад тон олон. Энэ таһагай экспонадууд музей харагшадые ехээр һонирхуулдаг юм.

Эдээнһээ гадна элдэб темэнүүдээр 18 выставкэнүүд ба фотовыставкэнүүд эмхидхэгдэжэ, музейн залнууд соогуур табигдаһан байна. Жэшээлхэдэ, 1905 оной революци тухай, бурядай түрүүшын эрдэмтэ Доржи Банзаровай ажал-ябуулга тухай харуулһан ехэ выставкэ бии.

Музейдэ оргшо Банзаров тухай экспозицинуудые ехэ ханамжатайгаар харана. Энэ оной март һара соо 1500 гаран һурагшад хизаар ороноо шэнжэлхэ музей хараа. Хүнүүд аймагуудһаа олоороо ерэдэг. Энэ жэлдэ Хориин дунда һургуулиин ба Краснопартизанска долоон жэлэй һургуулиин һурагшад ерэжэ, музей хараа. Мүн Зэдын, Кяхтын, Кабанскын ба Байкало-Кударын аймагуудһаа олон һүхибүүд ерэһэн байна. Тиихэдэ 1954 оной турша соо 18 мянга гаран хүн музей хараа һэн.

Республиканска музейн хүдэлмэришэд лекционно пропаганда эмхидхэлгэдэ тусхай анхарал хандуулдаг, арад зоной дунда общественно-политическэ, естественно-научна, научно-атеистическэ, хүдөө ажахын ба бусад темэнүүдээр лекцинүүдые олоор уншадаг боложо байна.

Энэ жэлдэ музейн ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Шулунов, музейн директор нүхэр С. П. Костарев, директорые научна талаар орлогшо нүхэр Петухов лекци уншалгада эдэбхитэйгээр хабаадана. 1954 оной турша соо музейн хүдэлмэришэдэй хүсөөр хамта 175 лекци уншагдаа һэн.

Тэрээнһээ гадна, республиканска музей нүүдэл выставкэнүүдые эмхидхэжэ, республикынгаа аймагуудта гаргадаг, колхозуудай клубуудта, уншалгын ба Культурын байшангуудта табижа ажалшадта харуулна. Нүүдэл выставкые аймагуудта 10 мянган хүнүүд хаража, ехэтэ һонирхоһон байна.

Мүнөө хүдөөгэй клубуудта Культурын ба уншалгын байшангуудта табижа харуулхын тулада ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэ эмхидхэгдэбэ.

1954 оной майн 15-да городой культурын ба амаралтын парк соо ехэ выставкэ нээгдэһэн байгаа. Үнгэрэгшэ зунай үе соо тус выставкые 3000 хүн хараһан байна. Ламын шажанай анха бии болоһон ба тэрэнэй хорото удхашанар тухай, бусадшье темэнүүдээр выставкэ эмхидхэгдэжэ, пединститутда табигдаһан байгаа. Энэ выставкые 2000-гаад студентнэр ба багшанар хараа.

Кукуруза тарилгые ороной бүхы районуудта үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол соо хэлэгдэһэниие республикын ажалшадта тайлбарилан ойлгуулхын тулада хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музей нүүдэл выставкэ эмхидхэбэ. Энэ выставкэ аймагуудай колхозуудаар ябажа харуулагдаха байна.

Музейн хүдэлмэрилэгшэд Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ Бурят-Монголой республикын экономикын ба культурын ургалтые харуулһан 750 фотозурагуудтай альбом хэжэ эльгээгээ.

Музейн научна хүдэлмэрилэгшэд промышленна ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ элдэб асуудалнуудаар научна тайлбарилга ба консультаци үгэжэ байдаг. Хамта 300 гаран консультаци ба тайлбарилга үгтэһэн байна.

Хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музей Коммунистическэ партиин политикые арад зондо нэбтэрүүлэн ойлгуулха талаар нилээд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Тиибэшье, марксизм-ленинизмын хамагые илагша сэсэн мэргэн һургаалые арад зондо нэбтэрүүлэн ойлгуулха, тэдэнэй үмэнэ Коммунистическэ партиин табяад байһан ехэ зорилгонуудые эршэмтэйгээр шиидхэхэ аргануудые тайлбарилан харуулха, наукын туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ ба түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ажахын бүхы һалбаринуудта нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ музейн коллективэй хэжэ үрдеэтүй юумэ үшөө ехэ. Манай хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон байһаар. Ажалшадай дунда лекци болон элидхэл үшөө үсөөн уншагдана. Бурят хэлэн дээрэ естественно-научна, научно-атеистическэ асуудалнуудаар лекци бүришье үсөөн уншагдана.

Хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музейдэ ороһон хүнүүд Бурят-Монголдо болоһон тон ехэ хубилалтануудые, республикынгаа ажалшадай экономико болон культураяа хүгжөөлгэдэ туйлаһан асари ехэ амжалтануудые хаража ехэтэ һонирходог ба омогорходог байна.

Хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа усадхажа, ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ харюусалгатай үүргые бүри һайнаар дүүргэхэ гээшэ манай коллективэй уялга болоно.

Ж. ЖАБОН, хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн хүдэлмэрилэгшэ.

Советскэ Союзай правительственнэ делегаци Белградһаа бусаба

БЕЛГРАД, июниин 3. (ТАСС). Советскэ правительственнэ делегаци — СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй гэшүүн ба КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев (делегациине толгойлогшо), СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян, СССР-эй Верховно Советэй Национальностьнуудай Советэй гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, «Правда» газетын главна редактор Д. Т. Шепилов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко, СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо П. Н. Кумыкин мүнөөдэр Белградһаа мордобо.

ФНРЮ-гэй президент И. Броз-Тито, арадай союзна скупщинын түрүүлэгшэ М. Пьяде, союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшонор Э. Кардель, А. Ранкович, С. Вукманович-Темпо, Р. Чолакович, гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретарь К. Попович, Сербиин гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшэ И. Веселинов, союзна гүйсэдхэхэ вечын гэшүүн М. Тодорович, союзна гүйсэдхэхэ вечын секретарь В. Зекович, ФНРЮ-гэй арадай союзна скупщинын гадаадын политическэ комитедэй түрүүлэгшэ В. Влахович, гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй секретариин орлогшонор В. Мичунович, Х. Бркич, Белград городой арадай комитедэй түрүүлэгшэ М. Минич, Югославиин коммунистнуудай союзай Белградай городской комитедэй секретарь Д. Иойкич болон бусад Советскэ правительственнэ делегациие Земунска аэродром дээрэһээ үдэшөө.

СССР-һээ Югославида байдаг посол В. А. Вальков, Белградтахи советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Белградта байдаг посольствонууд болон миссинүүдые толгойлогшонор советскэ правительственнэ делегациие мүн лэ үдэшэлсөө.

СССР-эй ба ФНРЮ-гэй гүрэнэй тугуудаар аэродром гоёон шэмэглэгдэһэн байгаа. Мүн хүндэтэ харуул табигдаһан. Советскэ Союзай ба Югославиин гүрэнэй гимнүүд наадагдаа.

Советскэ Союзай правительственнэ делегаци Софидо ерэбэ

СОФИ, июниин 3. (ТАСС). Нүхэд Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин болон А. И. Микоянһаа бүридэһэн Советскэ Союзай правительственнэ делегаци Болгарска правительствын ба Болгарска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй уряалаар мүнөөдэр Софидо хани ёһоор зорюута айлшаар ерэбэ.

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Вылко Червенков, Арадай суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Георгий Дамянов, Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо Райко Дамянов, БКП-гэй Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Тодор Живков, БКП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд Георгий Цанков, Енчо Стайков, армиин генерал Иван Михайлов, Болгариин профессиональна союзуудай Центральна Советэй түрүүлэгшэ Тодор Прахов, армиин генерал Петр Панчевский, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Советэй гэшүүд Атанас Димитров, Данчо Димитров, Демир Янев, Димо Дичев, Кимон Георгиев, Кирилл Лазаров, Марин Грашнов, Минчо Нейчев, Пелло Пеловский, д-р Петр Коларов, Ради Найденов, Руси Христозов, Станко Тодоров, Стоян Тончев, Тано Цолов, Цола Драйчоева болон бусад тушаалта хүнүүд Софиин центральна аэродром дээрэ делегациие угтаа.

СССР-һээ Болгариин Арадай Республикада байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Ю. К. Приходов ба советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд Советскэ правительственнэ делегациие угталсаа.

Софидо байдаг бүхы посольствонуудые толгойлогшонор угталга дээрэ байлсаа. СССР-эй ба Болгариин Арадай Республикын гүрэнэй тугуудаар аэродром гоёон шэмэглэгдэһэн байгаа.

Угталгын үедэ хүндэтэ харуул табигдаһан, Советскэ Союзай ба Болгариин Арадай Республикын гүрэнэй гимнүүд наадагдаа.

Аэродром дээрэһээ Советскэ правительственнэ делегаци Софи ороһон байна. Тиигээд, Сентябриин 9-нэй нэрэмжэтэ талмай дээрэ митинг болоо. Тэрэндэ 200 мянга шахуу ажалшад хабаадаа.

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Вылко Червенков митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуура, Болгарска газар дээрэ ерээд байһан Советскэ правительственнэ делегациие болгарска арадай үгһөөр халуунаар амаршалаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба Верховно Советэй Президиумэй зүгһөө КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев үгэ хэлээ.

* * *

Болгарска столицын ажалшад Советскэ правительственнэ делегациие нэрьемжэ альга ташалгаар, мүн болгаро-советскэ эбдэршэгүй хани барисаанай хүндэлэлдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ, Советскэ правительствын ба советскэ арадай хүндэлэлдэ зориулан уряануудые хашхаралдан угтаһан байна.

Хүүгэдые хамгаалгада зорюулагдаһан эхэнүүдэй бүхэдэлхэйн конгрессдэ Индидэ бэлэдхэл хэгдэнэ

ПЕКИН, июниин 3. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Делиһээ иигэжэ дамжуулна:

Эндэ мэдээжэ болоһоной ёһоор, хүүгэдые хамгаалха зорилгоор болохоёо байһан эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгрессто Инди 40 делегатые эльгээхээр хараална. Индиин эхэнэрнүүдэй национальна федерациин июниин 11-һээ 13 хүрэтэр Калькуттада конференци үнгэргэхэ гэжэ шиидхээ. Эхэнүүдэй конгрессто бэлэдхэхэ тухай асуудал конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Июниин түрүүшын неделиин турша соо эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгрессэй зорилгонуудые тайлбарилха зорилгоор бүхы Инди дотор митингнүүд болон суглаануудые үнгэргэхэ гэжэ федераци шиидхээ.

Хүүгэдые хамгаалха уласхоорондын үдэртэ зорюулагдан Калькуттада болоһон митингнүүд дээрэ атомна зэбсэг хорихые эрийһэн резолюцинууд баталан абтаһан байна. Элдэб оронуудай хүүгэдэй байдалда зорюулагдаһан фото выставкэ Бомбейдэ нээгдэхэнь.

Англиийска түмэрзамшадай забастовко

ЛОНДОН, июниин 3. (ТАСС). Паровозно машинистнуудай, кочегарнуудай забастовко зургаадахи үдэрөө үргэлжэлжэ байна. Энэ забастовкын хэды шэнээн ехэ байһые удаадахи мэдээнүүд элеэр харуулна. Юрын үедэ Англида 26 мянган пассажирска ба 14 мянган ашаанай поезд үдэр бүри ябажа байдаг юм. Мүнөө үедэ ороной түмэр замууд дээрэ оройдоол 4 мянган пассажирска ба 2.500 ашаанай поезд ябана. Тиигэбэшье, правительство ба замуудай эзэд хадаа салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай түмэрзамшадай эрилтые хангахаһаа үсэд нэтэрүүгээр арсаһан зангаараа.

Забастовко хэгшэдые дэмжэхээ арсаһан британска тред-юнионуудай конгресс хадаа түмэрзамшадые үгэдөө оруулжа забастовко хэхынь болоулха гэжэ оролдоо. Теэд энэ оролдолгонь бүрүүтаһан байна. Хүдэлмэрилэгшэд эрид зоригтойгоор ба эмхитэйгээр забастовко хэнэ.

Забастовкын болоһонһоо улам жалан промышленностиин хэдэ хэдэн һалбаринуудта үйлэдбэриин доошолжо байһан тухай мүнөөдэрэй газетэнүүд мэдээсэлэ. Забастовко хадаа хамагай түрүүндэ нүүрһэнэй промышленностида гэхэ мэтэ нүлөөлнэ. Юуб гэхэдэ, малтаһан нүүрһэеэ хэрэглэгшэдтэнь таһалгаряагүйгөөр ябуулжа байха аргагүй болоһон дээрэһээ тэрэ жэгдэ бэшээр хүдэлмэрилдэг болоһон байна. Энэ зорилгые автотранспорт хангажа шаданагүй. Тиимэһээ, нүүрһэнэй шахтануудта нүүрһэн хуримтлагдажа байна. Нүүрһэеэ малтан абаһан шахтанудта малтан абаһан нүүрһэеэ шахтын газарта хажууда адхана. Эдэ бүгэдын эсэстэ нүүрһэ малтан абалга 15 процентээр хороо.

Тэрэшэлэн металлургическа промышленностиин бэрхэтэй байдалда ороо. Юуб гэхэдэ, тэрээндэ шухала хэрэгтэй руда болон бусад эйлинүүдые автотранспорт зөөжэ хүшэрэнэгүй. Энээнһээ уламжалан «Ричард Томас энд Болдуинс лимитед» гэжэ фирмын металлургическа зурган завод хүдэлмэрилнэгүй.

Түүхэй эдэй дутаһан дээрһээ машина бүтээлгын ба хүнгэн промышленностиин предприятинууд нэмэ үйлэдбэрилгээ хороогоо.

Түмэрзамшадтай хамта Англиин томо томо портнуудай 20 мянга шахуу докернууд забастовко хэжэ байхай.

Англиийска бүхы газетэнүүд бага хэмжээтэйгээр гаргагдадаг зангаараа.

США-гэй хүдөө ажахын делегаци Советскэ Союзда ошохонь

ВАШИНГТОН, июниин 3. (ТАСС). США-гэй хүдөө ажахын 12 хүдэлмэрилэгшэдһөө бүридэһэн делегаци июлиин 10-һаа августын 15 хүрэтэрхи үе соо Советскэ Союзда ошохонь гэжэ США-гэй гүрэнэй департамент ба газартаряаланһай министерство сонсхоо.

Гүрэнэй департаментын ба газартаряаланһай министерствын хамтын мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Американска делегаци хадаа американска хүдөө ажахые үргэнөөр түлөөлхэ юм. Фермернүүдэй ба хүдөө ажахын талаар научно-шэнжэлэлгын ажал хэгшэдэй дунда мэдээжэ болоһон хүнүүд делегациин гэшүүд болохо байна.

Фермерскэ национальна организациин, Айова штадай колледжэ, мүн бусад колледжнүүдтэ делегациин гэшүүдэй кандидатурануудые даб дээрэ дэбжүүлжэ эхилхэнь дурадхагдаа гэжэ мэдүүлгэ соо заагдана. Гүрэнэй секретариин ба газартаряалангай министрын томилһон хэдэн түлөөлэгшэд делегациин гэшүүдые эсэслэн шэлэжэ олохо байна. Аянчалгада хабаадалсахые хүсэжэ байһан тухайгаа хэдэн зуун хүн мүнөө мэдээсээд байна гэжэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

Американска хүдөө ажахын делегациин Советскэ Союзда ошолгын официальна бэшэ байһан дээрэһээ тэдэнэй харгын гаргашые США-гэй правительство даахагүй юм гэжэ мэдүүлгэ соонь мүн лэ хэлэгдэнэ.

Баруунгерманска эрдэмтэд Советскэ Союзда ошоод бусаһан тухайгаа иигэжэ хөөрэнэ

БЕРЛИН, июниин 3. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Советскэ Союзда ошоод бусаһан баруунгерманска хэдэн эрдэмтэд пресс-конференци үнгэргэжэ, Москвада, Ленинградта, Тбилисидэ болон СССР-эй бусад городуудта ябахадаа хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа хөөрэһэн байна.

«Искусство болон ураниhайханай зохёолнуудые советскэ хүнүүдэй тон ехээр һонирходог тухай» искусствовед профессор Зекер тэмдэглээ. «Дрезденскэ картинна галерейн зурагуудые би хараабди. Тэдэниие нэмецкэ арадта Советскэ Союз бусаажа үгөө. Мүнөө үедэ тэдэ зурагууд Пушкинай нэрэмжэтэ музей соо табигдаһан байна. Энэ выставкэдэ советскэ хэдэн мянган гражданинууд үдэр бүри ороно. Советскэ мэргэжэлтэдэй тон ходамараар лахин зураһан картинануудые би ехээр һонирхооб».

«Хүн тухай оролдолго» Советскэ Союз дотор ехээр гаргагдадаг байна гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, баруунгерманска ажал-ябуулагшадые хани халуунаар угтаа гэжэ профессор Галлингер тэмдэглээ.

Советско-японско хэлсээнүүд тушаа

ЛОНДОН, июниин 3. (ТАСС). Советскэ Союзай правительствын ба Японии правительствын урда тээнь үгээ ойлголсоһоной ёһоор советско-японско харилсаануудые һайжаруулха тухай хэлсээн СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик Японии түлөөлэгшэ Сюнити Мацумото хоёрой хоорондо 1955 оной июниин 1-дэ Лондондо эхилээ.

Июниин 3-да СССР-эй посольствын байшан соо советскэ ба японско түлөөлэгшэдэй заседани боложо, тэрээн дээрэ амаршалгын үгэнүүд хэлэгдээ. Мүн саашадаа хүдэлмэрилхэ гурим зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Бүхэдэлхэйн ассамблейн урда тээ

ЛОНДОН, июниин 3. (ТАСС). Хельсинкидэ болохоор зарлагдаһан эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй Бүхэдэлхэйн ассамблейдэ ошохо болоһон Британска империин оронуудай делегадууд Англида сугларжа эхилээ.

Австралийска делегациин 13 гэшүүн, тэрэшэлэн Канадын, Цейлоной, Урда-Африкаанска Союзай ба Шэнэ Зеландиин түлөөлэгшэд мүнөө Лондондо ерээд байна.

Эб найрамдалые хамгаалха англиийска комитет үсэгэлдэр иигэжэ мэдээсээ. Англиийска делегациин хадһаа олонхинь мүнөө һунгагдаад байна. Тэдэнэй тоодо Рединг (Беркшир) городой урдын мэр, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө эхэнэрнүүдэй тэмсэлэй уласхоорондын лигиин англиийска отделениин вице-түрүүлэгшэ г-жа П. Касден; һургуулиин багша, хоёр үхибүүдэй эхэ г-жа Пелландайн; Бирмингамай гэрэй эзэн эхэнэр, консервативна партиин гэшүүн г-жа Хилл гэгшэд орохо.

Шэнэ вермахтда хэрэгтэй кадрнуудые Боннын засаг баригшад бэлэдхэнэ

БЕРЛИН, июниин 3. (ТАСС). Баруунгерманска армида залуушуулые элсүүлэн абаха бэлэдхэлые боннско засаг баригшад дүүргэбэ гэжэ АДН агентство мэдээсэнэ, «һайн дуратан» гэдэгые татажа абаха тухай хуули бүндестагта һаяар зүбшэн хэлсэгдэхэ юм. Тэрэ хуулинь мүнөө Бланкын зургаанда хаража үзэгдэжэ байна.

Һүүлшын мэдээнэй ёһоор, сэрэгэй албанда таталгын хүдэлмэри эмхидхэхэ организацинууд хүдэлмэрилжэ эхилхээр болонхой. Залуушуулые таталга урдань гитлеровскэ сэрэгэй округуудта хэгдэдэгтэл адляар үнгэргэгдэхэ байна. Баруунгерманска томо городууд Ахенда, Бремендэ, Дортмундэ, Дюссельдорфодо, Эссендэ, Франкфурте-на-Майнеда, Гамбургда, Висбаденда болон бусад хэдэ хэдэн городуудта таталгын пунктнуудай филиалнууд байгуулагдана.

Хойто-атлантическа ба Баруунеуропейскэ союзуудта Баруун Германиин оруулагдаха болоһоной һүүлээр баруунгерманска армиин командна хүтэлбэрилхы тушаалнуудта 300—400 ахалагша офицернүүд—полковнигуудһаа эхилээд генералнууд хүрэтэр томилогдохо болоо гэжэ удаашьегүй мэдээжэ болоһон байна. Энээнтэй дашарамдуулан Ассошиэйтед Пресс агентство иигэжэ мэдээсэнэ: «Бланкын үни хада спискэ тэ оруулһан немецкэ урдын генералнууд ба офицернүүд тухай гү, али Бланкын сэрэгэй албанда шэнээр оруулха гэжэ байһан офицернүүд тухай эндэ хэлэгдэнэ».

«Гитлеровскэ генеральна штаб аденауэровскэ армиие командалдаг болохонь» гэһэн гаршагтай статья «Нейес Дейчланд» газетэ тунхаглаа. Баруунгерманска армиин командна тушаалнуудта кандидадуудые шэлэн ололго тухай тогтохо зуураа, газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Сэрэгэй кадрнуудай асуудалнуудые эрхилхэ комитет» гэжэ нэрлэгдэдэг тусхай орган эдэ асуудалнуудые шиидхэдэг юм. Гитлеровскэ вермахтын главна командованиин сэрэгэй кадрнуудай управлениин хүтэлбэрилэгшэ урдань байһан генерал Кунцен дурсагдаһан комитедые толгойлно.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ Югославида байһан хэһэн танкова дивизиие, удаань Африкада танкова корпусые командалһан гитлеровскэ танкова сэрэгүүдэй урдын генерал Крювель баруунгерманска армиин главнокомандалагшын тушаалда томилогдохо гэжэ статья соо заагдана. Баруунгерманска армиин генеральна штабай начальнигаар гитлеровскэ генеральна штабай оперативна һалбариин начальник урдань байһан гитлеровскэ баһа нэгэ генерал Хойзенгер томилогдохо юм.

Хойто-атлантическа союзай Европодохи зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно главнокомандалагшын штабта баруунгерманска армиин түлөөлэгшөөр урдын генерал-лейтенант Шпейдель томилогдохо байна. Тэрэ хадаа Рейхсвердэй элитэ ажал-ябуулагшадай нэгэн байһан ба Германиин Францида добтолон ороһоной һүүлээр Францидахи германска сэрэгүүдэй штабай начальнигые даагша байһан юм.

Командна хүтэлбэрилхы тушаалнуудта орохо болоһон бусад кандидадуудай дундаһаа фашистнууд байһан граф Кильмансег, «Виндхунд» гэжэ дивизиин командир байһан граф фон Шверин, гитлеровскэ авиациин урдын генерал Галланд болон бусад хүнүүдые газетэ тоолохоно.

Англиийска сэрэгэй корабльнууд Александриин портдо

КАИР, июниин 3. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, англиийска Дундада далайдахи флодой эскадра Александриийска портдо үсэгэлдэр ерээ. Эскадрын составта сэрэгэй 6 корабль, тэрэ тоодо 2 крейсер, 2 эсминец ороно. Англиийска Дундада далайдахи флодой главнокомандалагша адмирал Гай Грэнсем эскадрые командална.

Эскадра хадаа египетскэ уһанда дүрбэн үдэр соо байха юм.

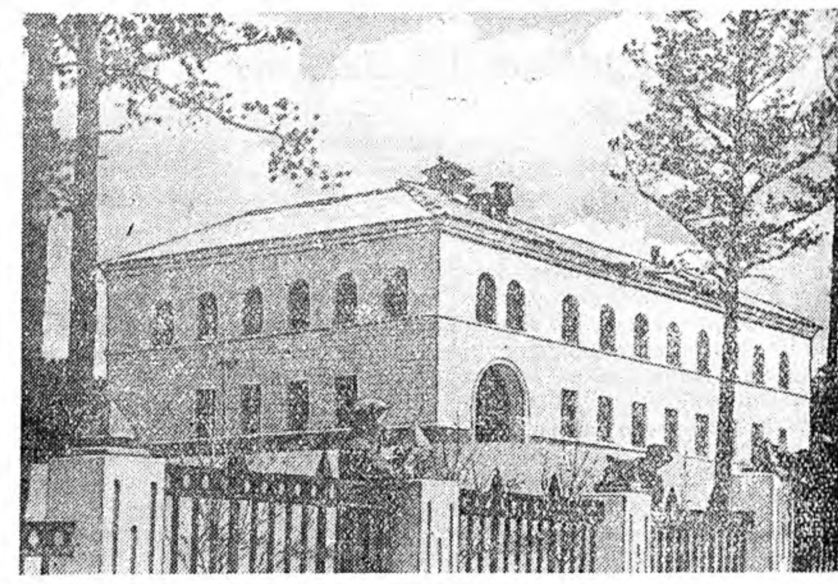

Манай республика дотор медицинскэ эмхи зургаанууд жэлһээ жэлдэ олошорно. Улан-Үдын механизированна шалэй заводой хүдэлмэрилэгшэд ба элбахаагшадай ажабүүдал тосхоһо поликлиникын шэнэ байшан һаяар ашаглалгада оруулагдахань.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус поликлиникын шэнэ байшан.

А. Мантаевай фото.

Тематическа вечер

Прибайкальска аймагай центр—Турунтаево тосхондо тематическа вечер үнгэргэгдэбэ.

Вечертэ колхозуудай, МТС-эй түрүүшүүл, партийно-советскэ организацинуудай түлөөлэгшэд, хүдөөгэй интеллигентнэр хамта 200 гаран хүн байгаа.

Вечер дээрэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Савкин «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриие бодотоор бэелүүлхэбди» гэһэн темээр элидхэл хээ.

Элидхэл тушаа Сталинай нэрэмжэтэ колхозой суута огородшон Анна Николаевна Макарова, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан Анна Алемасова, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Тарасов ба бусад үгэ хэлэһэн байна.

Удаань суглааргашад уласхоорондын байдал тухай темээр лекци шагнаһан, аймагай Культурын байшангай ураниhайханай самодеятельностиин коллективэй табиһан концерт хараһан байна.

Г. Ильин.

Байгалай омоли—Онежскэ нуурта

Байгалай омоли олзоборилгын талаар ехэ үнэтэй загаһан юм. Тиимэһээ тэрэниие ороной бусад ехэ нуурнуудай, далайнуудта үсхэбэрилхын тулада ехэхэн хүдэлмэри хэгдэнэ.

Һаяхан Кабанскын аймагай Большереченскэ загаһа үсхэбэрилгын заводһоо Карело-Финскэ ССР-тэ омолиин түрхэ эльгээһэн юм. Тэрэ түрхэнинь Онежскэ нуурта табигдаха байна.

Мүн Малое далайда, Галуутынуурта Байгалай омоли үсхэбэрилгэдэжэ захалхань.

И. Елизов.

Шонын гүлгэдые алана

Хэжэнгын аймагай ангуушад ниитын малажалай дайсан болохо шоные ба тэрэнэй гүлгэдые олоорнь хюдана. Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой суута ангуушан Данзан Жамбалов шонын найман гүлгэ эхэтэйнь хамта бараа. Тэдэнэйгээ арһаень «Заготживсырьёдо» тушаажа 4500 түхэриг мүнгэн шан абаһан байна. Тэрэшэлэн аймагай центрын ангуушад Ж.-Д. Бабликтуев шонын хоёр гүлгэ эхэтэйнь, А. Борбоев табан гүлгэ, мүн Маленковой, Лениной нэрэмжэтэ колхозуудай ангуушад Черных 8, Линейцев 5 гүлгэ алажа, мүнгэн шан абаа.

Аймаг дотор мүнөө шонын гүлгэ хюдалга үргэлжэлһөөр.

С. Бадмаин.

Тибедые шэнжэлэгшын дурасхаалые ёһололго

ЧИТА, июниин 3. (ТАСС). Агинск тосхоной олониитэ, ерынхэе нютагай элитэ аяншан Г. Ц. Цыбиковэй наһа бараһаар хорин жэлэй ойе тэмдэглээ.

Бурядай эрдэмтэ хадаа Түгэдые анха түрүүлэн шэнжэлэгшэдэй нэгэн юм. Үнгэрһэн зуун жэлэй эсэстэ ба энэ зуун жэлэй эхиндэ тэрэ хадаа Лхасада ошожо, дэлхэй дээрэ эгээн түрүүлжэ тэрэниие фотографироваһан байна. Гадна, тэрэ хадаа хадаагай үндэр Тибет ороной бусад олон газарнуудта хүрэжэ, тэрэнэй экономикые болон культурые, хүн зоноинь ажабайдал ба абари зангые шэнжэлэһэн байха юм. Гайхамшагта шэнжэлэлгэ хэһэнэйгээ түлөө түрэл нютагай бусад байхадаа Пржевальскиин нэрэмжэтэ шанда тэрэ хүртэһэн байна.

Олон жэлэй турша соо хэһэн аяншалга дүн тухай 1919 ондо хэблэн гаргагдаһан «Буддын шажанай мүргэлшэн Түгэдэй дацан хиидүүдэй дэргэдэ» гэжэ ном соогоо бэшэһэн байна.

Наһа барагша Цыбиковэй һамган Агын Бурят-Монгол национальна округой Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо ажалуулдаг юм. Тэрэ хадаа нүхэрэйнгөө наһа бараһанай һүүлээр үлэһэн хэдэ хэдэн документнүүдые агуухэ аяншад Семенов-Тян-Шанскийн ба Потаниин гэгшэдтэй Цыбиковэй абалсадаг байһан бэшэгүүдые, толилогдоогүй үлэһэн замай тэмдэглэлнүүдые, фотографинуудые СССР-эй географическа обществодо һаяхан эльгээгээ.

Уларил ба ургаса

(Фенологой тэмдэглэл)

Май һарын һүүлшын 10 хоногто республикын территори дээрэ дулаан үдэрнүүд болобо, агаарай температура үдэрынь 17—24 градус болоһон байна.

Майн 24-дэ Улан-Үдын оршондо хараасгайнууд үзэгдөө. Эдэ шубууд бараһаа һүүлдэ манай нишэ нииндэн ерэдэг юм.

Майн 27-до мойһон сэсэглэжэ захалаа, тэрэнги гүйсэд сэсэглээ. Майн 31-дэ яблони сэсэглэжэ захалаа. Эдэ үдэрнүүдтэ республикын колхозуудай полинууд дээрэ кукуруза жэгдэрэн ургажа, ногооро. Кяхтын, Сэлэнгын, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Зэдын, Ториин, Иволгын, Заганай аймагуудта кукурузын ургаса илангаяа таатай зохид байба. Зарим нютагуудта кукурузын гурбадахи набшаһан бултайн гараа. Намарай хара тарияанай гарас ехэ һайн. Зарим нютагуудта үндэрынь 17 сантиметр хүрөө. Бүхы дэрэн тариян жэгдэ һайнаар ургажа байна.

Майн 3-дахи арбан хоногто, тарилгын агротехническэ эгээн һайн болзорто Бичурын аймагай колхозууд сахарна свёкло тариха хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Энэ хугасаа соо республикын колхозууд кукуруза тарилгаяа дүүргэһэн, хартаабха тарижа ба шэнэ газар хахалжа захалжа байна.

Һайн ургаса ургуулхын түлөө тарилгын хойноһоо харуулһалга хэжэ эхилхэ саг тулажа ерэбэ.

И. Котов.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32, Для междугородных переговоров — 16.

Н—00873. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 3279.